

Порівняльна таблиця до проекту Закону України

Реєстраційний № 2689

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права

Автор(и):

Народні депутати України Монастирський Д. А., Бакумов О. С., Михайлюк Г. О., Арешонков В. Ю., Осадчук А. П., Мінько С. А., Неклюдов В. М., Медяник В. А.

(друге читання)

Автори остаточної редакції:

Народні депутати України – члени Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності

Дата розгляду в комітеті:

16 грудня 2020 року

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
1	Проект			
2	Закон України			Закон України
3	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права	<p>-1- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)</p> <p>У зв'язку з прийняттям та введенням у дію Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури внесення змін» від 19 травня 2020 року № 619-IX «зміни до законодавства України про кримінальну відповідальність можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього Кодексу та/або до кримінального процесуального законодавства України, та/або до законодавства України про адміністративні правопорушення» (частина шоста і статті 3 КК України). Зазначене положення виключає можливість внесення одним Законом змін до інших законів, окрім КК, КПК та КпАП. З огляду на це, назва проекту Закону має бути скоригована в такий спосіб:</p> <p>«Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо імплементації</p>	Враховано	Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		норм міжнародного кримінального та гуманітарного права».		
4	Верховна Рада України п о с т а н о в л я			Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :
5	є: І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:			І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
6	1. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131):			1. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):
7	1) статтю 8 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:	<p>-2- Н.д. Заблоцький М. Б. (р.к. №79)</p> <p>Підпункт 1 пункту 1 Розділу I законопроекту виключити;</p> <p><i>Обґрунтування:</i> відповідальність, яка передбачається змінами, викладеними у цьому підпункті вже повною мірою охоплюється частиною першою, при цьому незрозуміла мета та випадки за яких вона поширюватиметься на осіб, які «не можуть бути видані іноземній державі або міжнародній судовій установі для притягнення до кримінальної відповідальності»;</p> <p>-3- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)</p> <p>Підпункт 1 пункту 1 Розділу I виключити.</p> <p>-4- Н.д. Забродський М. В. (р.к. №189)</p> <p>Пункт 1 частини 1 статті 1 розділу 1 проекту Закону (щодо доповнення КК України новою частиною статті 8) – виключити.</p>	Відхилено	1) статтю 8 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:
8	«2. Іноземці або особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні, які за межами України вчинили будь-який із злочинів, передбачених у статтях 437-438 ⁵ , 442 та 442 ¹ цього Кодексу, підлягають в Україні відповідальності згідно з цим	<p>-5- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176)</p> <p>Замінити та викласти у такій редакції: "2. Іноземці або особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні, які вчинили злочини за її межами, підлягають в Україні відповідальності за цим Кодексом у</p>	Відхилено	«2. Іноземці або особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні, які за межами України вчинили будь-який із злочинів, передбачених статтями 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу, підлягають в Україні відповідальності згідно з цим Кодексом

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	Кодексом, незалежно від випадків (умов), передбачених у частині першій цієї статті, якщо такі особи перебувають на території України і не можуть бути видані іноземній державі або міжнародній судовій установі для притягнення до кримінальної відповідальності».	випадках, передбачених міжнародними договорами, за аналогічними статтями, відповідальність по яких встановлена кримінальним законодавством України, а також за передбачені цим Кодексом тяжкі або особливо тяжкі злочини проти прав і свобод громадян України чи осіб без громадянства, проживаючих в Україні на постійній основі."		незалежно від випадків (умов), передбачених частиною першою цієї статті, якщо такі особи перебувають на території України і не можуть бути видані (передані) іноземній державі чи міжнародній судовій установі для притягнення до кримінальної відповідальності або якщо в їх видачі (передачі) було відмовлено».
		<p>-6- Н.д. Федина С. Р. (р.к. №190)</p> <p>2. Іноземці або особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні, які за межами України вчинили будь-який із злочинів, передбачених у статтях 437-438⁵, 442 та 442¹ цього Кодексу, підлягають в Україні відповідальності згідно з цим Кодексом, незалежно від випадків (умов), передбачених у частині першій цієї статті.</p>	Відхилено	
		<p>-7- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>Підпункт 1 пункту 1 розділу I проекту викласти у такій редакції:</p> <p>«1) статтю 8 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:</p> <p>«2. Іноземці або особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні, які за межами України вчинили будь-який із злочинів, передбачених у статтях 437-438⁵, 442, 442¹ цього Кодексу, підлягають в Україні відповідальності згідно з цим Кодексом, незалежно від випадків (умов), передбачених у частині першій цієї статті, якщо такі особи перебувають на території України, але не можуть бути видані (передані) іноземній державі чи міжнародній судовій установі для притягнення до кримінальної відповідальності або у такій їх видачі (передачі) було відмовлено».</p>	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> за рекомендацією науковців, технічна правка з метою приведення до єдиного термінологічного підходу у КК України (див.: чинну ч. 3 ст. 10 КК України).</p> <p>-8- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)</p> <p>Правило, сформульоване у новій частині другій статті 8 КК, може бути розцінене як порушення принципу невтручання у внутрішні справи інших держав. Окрім цього, не зовсім зрозуміло, яким чином «іноземці або особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні» (про яких йдеться у цій нормі), можуть виявитись особами, які «не можуть бути видані іноземній державі або міжнародній судовій установі для притягнення до кримінальної відповідальності».</p> <p>З огляду на це, пропонуємо підпункт 1 пункту 1 Розділу I виключити.</p>		
		<p>-9- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)</p> <p>Підпункт перший пункту першого розділу I законопроекту виключити.</p> <p><i>Обґрунтування:</i> У проекті Закону передбачено закріпити юрисдикцію України щодо злочинів, передбачених у статтях 437-438⁵, 442 та 442¹ КК України, вчинених за межами України, незалежно від наявності міжнародних договорів з цього питання. Вважаємо такий підхід передчасним і таким, що може зашкодити інтересам України.</p>	Відхилено	
		<p>-10- Н.д. Василенко Л. В. (р.к. №224)</p> <p>У статті 8:</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		частину другу виключити.		
		-11- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) В ч.2 ст.8 (у редакції проекту) слова та цифри «у статтях 437-438 ⁵ , 442 та 442 ¹ » замінити словами та цифрами «у статтях 437-438 ⁶ , 442 та 442 ¹ ».	Відхилено	
9		-12- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) Ч.3 ст.8 (у редакції проекту) викласти в такій редакції: «3. Іноземці або особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні, також підлягають в Україні відповідальності згідно з цим Кодексом, якщо вони за межами України вчинили у співучасті із службовими особами, які є громадянами України, будь-який із злочинів, передбачених у статтях 368, 368 ³ , 368 ⁴ , 369 і 369 ² , 438 ⁶ цього Кодексу, або якщо вони пропонували, обіцяли, надали неправомірну вигоду таким службовим особам, або прийняли пропозицію, обіцянку неправомірної вигоди чи одержали від них таку вигоду».	Відхилено	
10	У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою.			У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;
11		-13- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) Підпункт 2 пункту 1 розділу I проекту викласти у такій редакції: «2) доповнити новим розділом VI ¹ такого змісту: «Розділ VI ¹ ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ КОМАНДИРІВ, ІНШИХ ОСІБ, ЩО ФАКТИЧНО ДІЮТЬ ЯК ВІЙСЬКОВІ КОМАНДИРИ ТА ІНШИХ НАЧАЛЬНИКІВ ЗА ОКРЕМІ ЗЛОЧИНИ ПІДЛЕГЛИХ ЇМ ОСІБ	Враховано	2) доповнити розділом VI ¹ такого змісту: «Розділ VI ¹ ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ КОМАНДИРІВ, ІНШИХ ОСІБ, ЯКІ ФАКТИЧНО ДІЮТЬ ЯК ВІЙСЬКОВІ КОМАНДИРИ, ТА ІНШИХ НАЧАЛЬНИКІВ ЗА ОКРЕМІ ЗЛОЧИНИ ПІДЛЕГЛИХ ЇМ ОСІБ

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
12	2) доповнити статтею 31 ¹ такого змісту:	<p>-14- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>Стаття 31¹. Кримінальна відповідальність військових командирів, інших осіб, що фактично діють як військові командири та інших начальників</p> <p>1. Військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир, підлягає кримінальній відповідальності за будь-який злочин, передбачений статтями 437-438⁵, 442, 442¹ цього Кодексу, що вчинений підлеглою особою, яка перебувала на момент вчинення злочину під його фактичним командуванням і контролем або, залежно від обставин, під його фактичною владою і контролем, внаслідок нездійснення ними належного контролю над такою особою, якщо при цьому військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир достовірно знали або повинні були і могли знати, що зазначена підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, проте не вжили дій, які повинні були і могли вжити у межах своїх повноважень для запобігання чи припинення вчиненню злочину або для повідомлення про цей злочин компетентний орган.</p> <p>2. Начальник, правовий статус якого не передбачений частиною першою цієї статті, підлягає кримінальній відповідальності за будь-який злочин, передбачений статтями 437-438⁵, 442, 442¹ цього Кодексу, якщо такий злочин стосувався діяльності, що підпадала під його фактичну відповідальність і контроль та був вчинений підлеглою особою, яка перебувала на момент вчинення злочину під його фактичною владою і контролем, внаслідок нездійснення ним належного контролю над</p>	Враховано частково	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>такою особою, якщо при цьому такий начальник достовірно знав або свідомо припускав, що підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, проте не вжив заходів, які повинен був і міг вжити у межах своїх повноважень для запобігання чи припинення вчиненню злочину або для повідомлення про цей злочин компетентний орган.</p> <p>3. Військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир, інший начальник підлягають кримінальній відповідальності за відповідною частиною цієї статті та тією статтею (частиною статті) Особливої частини цього Кодексу, яка передбачає злочин, вчинений їх підлеглою особою.</p> <p>Примітка. 1. Під військовим командиром у цій статті слід розуміти особу, яка на відповідних правових підставах уповноважена здійснювати командування та контроль над однією, декількома чи багатьма підлеглими особами, які беруть участь у бойових діях, та належать до збройних сил держави.</p> <p>2. Під іншою особою, яка фактично діє як військовий командир, у цій статті слід розуміти особу, під владою та контролем якої у зв'язку з веденням бойових дій перебувають одна, декілька чи багато підлеглих осіб, які беруть участь у бойових діях, та не належать до збройних сил держави.</p> <p>3. Під начальником у цій статті слід розуміти, не зазначену у пунктах 1 і 2 цієї примітки, особу, яка обіймає посаду чи перебуває у становищі, що надають владні повноваження (владу) та контроль над однією, декількома чи багатьма підлеглими особами».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> за рекомендацією наукової спільноти, пропонується викласти</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		цю норму (ст. 31 ¹) в окремому підрозділі, щоб не об'єднувати з інститутом співучасті (оскільки відповідальність військових командирів має відмінні від класичного інституту співучасті ознаки і доцільніше представити її як окремий кримінально-правовий інститут). Також, пропонується виключити друге речення Примітки 3 до цієї статті 31 ¹ , як таке, що є зайвим.		
		-15- Н.д. Заблоцький М. Б. (р.к. №79) Підпункт 2 пункту 1 Розділу I законопроекту виключити; <i>Обґрунтування:</i> порушення принципу індивідуального характеру відповідальності та неможливості притягнення осіб до кримінальної відповідальності за діяння, які вони не вчиняли, більш того відповідальність командирів вже передбачена складом статті 426 КК України.	Відхилено	
13	«Стаття 31 ¹ . Кримінальна відповідальність військових командирів, інших осіб, що фактично діють як військові командири та інших начальників	-16- Н.д. Забродський М. В. (р.к. №189) Пункт 2 частини 1 статті 1 розділу 1 проекту Закону (щодо доповнення КК України статтею 31 ¹) – виключити.	Відхилено	Стаття 31 ¹ . Кримінальна відповідальність військових командирів, інших осіб, які фактично діють як військові командири, та інших начальників
		-17- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176) Виключити	Відхилено	
		-18- Н.д. Федина С. Р. (р.к. №190) статтю 31 ¹ - вилучити	Відхилено	
		-19- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208) У законопроекті пропонується встановити кримінальну відповідальність для військових командирів, інших осіб, що фактично діють як військові командири та інших начальників за будь-який злочин, передбачений ст. ст. 437-438 ⁵ , 442 і 442 ¹ КК,	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>що вчинений підлеглою особою, внаслідок нездійснення ними належного контролю над такою особою, якщо при цьому відповідний командир, інші особи, що фактично діють як військові командири та інші начальники, достовірно знали (свідомо припускали) або повинні були і могли знати, що зазначена підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, проте не вжили заходів, які повинні були і могли вжити у межах своїх повноважень для запобігання чи припинення вчиненню злочину або для повідомлення про цей злочин компетентний орган. Однак імплементація такого виду командної відповідальності, передбаченого статтею 28 Римського статуту Міжнародного кримінального суду, мала б базуватися на принципі індивідуального характеру відповідальності (частина друга статті 61 Конституції України), основним змістом якого є неможливість притягнення осіб до кримінальної відповідальності за діяння, які вони не вчиняли. При цьому фактичне нездійснення вищезазначеними начальниками належного контролю над підлеглими особами має тягнути за собою або дисциплінарну відповідальність, або (за відповідних обставин) кримінальну відповідальність, передбачену статтею 426 КК («Бездіяльність військової влади»). Зокрема, у частині першій статті 426 КК кримінально караним діянням визнається «умисне неприпинення злочину, що вчиняється підлеглим, або ненаправлення військовою службовою особою до органу досудового розслідування повідомлення про підлеглого, який вчинив кримінальне правопорушення, а також інше умисне невиконання військовою службовою особою дій, які вона за своїми службовими обов'язками повинна була виконати, якщо це заподіяло істотну шкоду».</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		З огляду на викладене, пропонуємо підпункт 2 пункту 1 Розділу I виключити.		
		-20- Н.д. Василенко Л. В. (р.к. №224) Статтю 31 ¹ виключити.	Відхилено	
14	1. Військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир, підлягає кримінальній відповідальності за будь-який злочин, передбачений статтями 437-438 ⁵ , 442 і 442 ¹ цього Кодексу, що вчинений підлеглою особою, яка перебувала на момент вчинення злочину під його фактичним командуванням і контролем або, залежно від обставин, під його фактичною владою і контролем, внаслідок нездійснення ними належного контролю над такою особою, якщо при цьому військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир достовірно знали або повинні були і могли знати, що зазначена підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, проте не вжили дій, які повинні були і могли вжити у межах своїх повноважень для запобігання чи припинення вчинення злочину або для повідомлення про цей злочин компетентний орган.	-21- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176) Виключити -22- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2) В абзаці третьому підпункту другого пункту першого розділу I законопроекту слова «або повинні були і могли знати» замінити словами «або свідомо припускали». <i>Обґрунтування:</i> У запропонованій статті 33-1 Кримінального кодексу України передбачено відповідальність військових командирів, інших осіб, що фактично діють як військові командири, та інших начальників. При цьому вказаних осіб, як ознаку суб'єктивної сторони злочину, визначено для них по-різному. Так, начальник, правовий статус якого не передбачений частиною першою статті 33-1 КК України несе відповідальність лише за умови якщо він достовірно знав або свідомо припускав, що підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, тобто мав прямий або непряний умисел. Натомість військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир, підлягає кримінальній відповідальності в разі, якщо вони достовірно знали або повинні були і могли знати, що підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин. Зазначені обставини характеризують прямий умисел та злочинну недбалість. Встановлення кримінальної	Відхилено Враховано частково	1. Військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир, підлягає кримінальній відповідальності за будь-який злочин, передбачений статтями 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу, вчинений підлеглою особою, яка на момент вчинення злочину перебувала під його фактичним командуванням і контролем або, залежно від обставин, під його фактичною владою і контролем, внаслідок нездійснення таким військовим командиром або іншою особою, яка фактично діє як військовий командир, належного контролю над такою підлеглою особою, якщо при цьому він достовірно знав або свідомо припускав, або повинен був і міг знати, що зазначена підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, але не вжив дій, яких повинен був і міг вжити у межах своїх повноважень для запобігання чи припинення вчинення злочину або для повідомлення про такий злочин компетентному органу.

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		відповідальності цих осіб за відсутності умислу в їх діянні є необґрунтованим. Тому пропонуємо закріпити виключно умисну форму вини військових командирів, інших осіб, що фактично діють як військові командири, та інших начальників при вчиненні відповідних злочинів.		
		-23- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В абзаці 3 підпункту 2 пункту 1 Розділу I слова «або повинні були і могли знати», «або мала намір вчинити», «які повинні були і могли вжити» виключити.	Відхилено	
		-24- Н.д. Забродський М. В. (р.к. №189) В тексті частини першої статті 31-1 КК України (в редакції законопроекту) слова «або повинні були і могли знати» виключити. В тексті частини першої статті 31-1 КК України (в редакції законопроекту) після слів «злочин, проте» додати слово «умисно».	Відхилено	
		-25- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) В ч.1 ст.31 ¹ слова та цифри «статтями 437-438 ⁵ , 442 та 442 ¹ » замінити словами та цифрами «статтями 437-438 ⁶ , 442 та 442 ¹ ».	Відхилено	
15	2. Начальник, правовий статус якого не передбачений частиною першою цієї статті, підлягає кримінальній відповідальності за будь-який злочин, передбачений статтями 437-438 ⁵ , 442 і 442 ¹ цього Кодексу, якщо такий злочин стосувався діяльності, що підпадала під його фактичну відповідальність і контроль та був вчинений підлеглою особою, яка перебувала на момент вчинення злочину під його фактичною владою і контролем,	-26- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176) Виключити -27- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В абзаці 4 підпункту 2 пункту 1 Розділу I слова «або свідомо припускав», «або мала намір вчинити» виключити. -28- Н.д. Забродський М. В. (р.к. №189)	Відхилено Відхилено Відхилено	2. Начальник, правовий статус якого не передбачений частиною першою цієї статті, підлягає кримінальній відповідальності за будь-який злочин, передбачений статтями 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу, якщо такий злочин стосувався діяльності, що підпадала під його фактичну відповідальність і контроль, та був вчинений підлеглою особою, яка на момент вчинення злочину перебувала під його фактичною владою і контролем,

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	внаслідок нездійснення ним належного контролю над такою особою, якщо при цьому такий начальник достовірно знав або свідомо припускав, що підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, проте не вжив заходів, які повинен був і міг вжити у межах своїх повноважень для запобігання чи припинення вчинення злочину або для повідомлення про цей злочин компетентний орган.	<p>В тексті частини другої статті 31-1 КК України (в редакції законопроекту) слова «або свідомо припускав» виключити.</p> <p>В тексті частини другої статті 31-1 КК України (в редакції законопроекту) після слів «злочин, проте» додати слово «умисно».</p> <p>-29- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)</p> <p>В ч.2 ст.31¹ слова та цифри «статтями 437-438⁵, 442 та 442¹» замінити словами та цифрами «статтями 437-438⁶, 442 та 442¹».</p>	Відхилено	внаслідок нездійснення таким начальником належного контролю над такою підлеглою особою, якщо при цьому він достовірно знав або свідомо припускав, що підлегла особа вчиняла або мала намір вчинити такий злочин, але не вжив заходів, яких повинен був і міг вжити у межах своїх повноважень для запобігання чи припинення вчинення злочину або для повідомлення про такий злочин компетентному органу.
16	3. Військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир, інший начальник підлягають кримінальній відповідальності за відповідною частиною цієї статті та тією статтею (частиною статті) Особливої частини цього Кодексу, яка передбачає злочин, вчинений їх підлеглою особою.	<p>-30- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176)</p> <p>Виключити</p> <p>-31- Н.д. Забродський М. В. (р.к. №189)</p> <p>Частина третю статті 31-1 КК України (в редакції законопроекту) - виключити.</p>	Відхилено Відхилено	3. Військовий командир або інша особа, яка фактично діє як військовий командир, інший начальник у випадках, передбачених частинами першою і другою цієї статті, підлягає кримінальній відповідальності згідно з відповідною частиною цієї статті та статтею (частиною статті) Особливої частини цього Кодексу, що передбачає відповідальність за злочин, вчинений підлеглою особою.
17	Примітка. 1. Під військовим командиром у цій статті слід розуміти особу, яка на відповідних правових підставах уповноважена здійснювати командування та контроль над однією, декількома чи багатьма підлеглими особами, які беруть участь у бойових діях, та належать до збройних сил держави.	<p>-32- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176)</p> <p>Виключити</p> <p>-33- Н.д. Забродський М. В. (р.к. №189)</p> <p>В тексті примітки 1 до статті 31-1 КК України (в редакції законопроекту) слова «збройних сил» замінити словами «сили безпеки та оборони».</p> <p>В тексті примітки 2 до статті 31-1 КК України (в редакції законопроекту) слова «збройних сил» замінити словами «сили безпеки та оборони».</p>	Відхилено Відхилено	Примітка. 1. Під військовим командиром у цій статті слід розуміти особу, яка на правових підставах уповноважена здійснювати командування та контроль над однією, декількома чи багатьма підлеглими особами, які беруть участь у бойових діях та належать до збройних сил держави.
18	2. Під іншою особою, яка фактично діє як військовий командир, у цій статті слід розуміти особу, під владою та контролем якої у зв'язку з веденням бойових дій перебувають одна, декілька чи багато підлеглих осіб, які	-34- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176)	Відхилено	2. Під іншою особою, яка фактично діє як військовий командир, у цій статті слід розуміти особу, під владою та контролем якої у зв'язку з веденням бойових дій перебувають одна, декілька чи багато підлеглих осіб, які

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
19	беруть участь у бойових діях, та не належать до збройних сил держави. 3. Під начальником у цій статті слід розуміти, не зазначену у пунктах 1 і 2 цієї примітки, особу, яка обіймає посаду чи перебуває у становищі, що надають владні повноваження (владу) та контроль над однією, декількома чи багатьма підлеглими особами. До таких осіб, зокрема, можуть відноситися службові особи, державні, політичні, громадські та релігійні діячі»;	-35- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176) Виключити	Відхилено	беруть участь у бойових діях та не належать до збройних сил держави. 3. Під начальником у цій статті слід розуміти особу, не зазначену у пунктах 1 і 2 примітки до цієї статті, яка обіймає посаду чи перебуває у становищі, що надають владні повноваження (владу) та контроль над однією, декількома чи багатьма підлеглими особами»;
20	3) статтю 44 доповнити новою частиною такого змісту:			3) статтю 44 доповнити частиною третьою такого змісту:
21	«3. Звільнення від кримінальної відповідальності не застосовується у випадках вчинення злочинів проти миру та безпеки людства, передбачених у статтях 437-438 ⁵ , 442 і 442 ¹ цього Кодексу»;	-36- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В абзаци 2 підпункту 3 пункту 1 Розділу I слова «проти миру та безпеки людства» замінити словами «проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку».	Враховано	«3. Звільнення від кримінальної відповідальності не застосовується у випадках вчинення злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачених у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу»;
22	4) частину п'яту статті 49 викласти у такій редакції:	-37- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) В ч.3 ст.44 слова та цифри «у статтях 437-438 ⁵ , 442 та 442 ¹ » замінити словами та цифрами «у статтях 437-438 ⁶ , 442 та 442 ¹ ».	Відхилено	4) частину п'яту статті 49 викласти в такій редакції:
23	«5. Давність не застосовується у разі вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ та 439 цього Кодексу»;	-38- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208) Зважаючи на суспільну небезпеку окремих злочинів та специфіку передбачених за їх вчинення санкцій пропонуємо розширити перелік злочинів, за вчинення яких давність не застосовується. З огляду на це, пропонуємо підпункт 4 пункту 1 Розділу I проекту викласти в такій редакції: «5. Давність не застосовується у разі вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ , у частині другій статті 438 ² ,	Відхилено	«5. Давність не застосовується у разі вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ , 439 цього Кодексу»;

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		статтях 438 ³ , 439, у частині першій статті 442, у статтях 442 ¹ та 443 цього Кодексу».		
		-39- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В абзаці 2 підпункту 4 пункту 1 Розділу I слова «проти миру та безпеки людства» замінити словами «проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку».	Відхилено	
		-40- Н.д. Яковлева Н. І. (р.к. №109) Ч.5 ст.49 викласти в такій редакції: «5. Давність не застосовується у разі вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ , 438 ⁶ та 439 цього Кодексу.»;	Відхилено	
24	5) частину четверту статті 68 викласти у такій редакції:			5) частину четверту статті 68 викласти у такій редакції:
25	«4. Довічне позбавлення волі за вчинення готування до злочину та вчинення замаху на злочин не застосовується, крім випадків вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ , проти миру та безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачених у статтях 437-438, 438 ² -438 ⁴ , 439, 442, 442 ¹ та 443 цього Кодексу»;	-41- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) Підпункт 5 пункту 1 розділу I викласти у такій редакції: «5) частину четверту статті 68 викласти у такій редакції: «4. Довічне позбавлення волі за вчинення готування до злочину та вчинення замаху на злочин не застосовується, крім випадків вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ , проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачених у статтях 437-438, 438 ² -438 ⁴ , 439, 442, 442 ¹ та 443 цього Кодексу». <i>Обґрунтування:</i> редакційна правка (між словами «миру» і «безпеки» виключено зайвий сполучник «та»).	Враховано	«4. Довічне позбавлення волі за вчинення готування до злочину та вчинення замаху на злочин не застосовується, крім випадків вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ цього Кодексу, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачених у статтях 437-438, 438 ² -438 ⁴ , 439, 442, 442 ¹ , 443 цього Кодексу»;
		-42- Н.д. Яковлева Н. І. (р.к. №109) Ч.4 ст.68 викласти в такій редакції: «4. Довічне позбавлення волі за вчинення готування до злочину та вчинення замаху на	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		злочин не застосовується, крім випадків вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, передбачених у статтях 109-114 ¹ , проти миру та безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачених у статтях 437-438, 438 ² -438 ⁴ , 438 ⁶ , 439, 442, 442 ¹ та 443 цього Кодексу.»;		
26	6) частину першу статті 69 після слів «за корупційний злочин» доповнити словами: «або злочин проти миру чи безпеки людства, передбачений у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу»;	<p>-43- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>Підпункт 6 пункту 1 розділу I викласти у такій редакції:</p> <p>«6) частину першу статті 69 після слів «за корупційне кримінальне правопорушення» доповнити словами: «або злочин проти миру чи безпеки людства, передбачений у статтях 437-438⁵, 442, 442¹ цього Кодексу».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> редакційна правка, у зв'язку із останніми змінами до КК України, що набрали чинності згідно із Законом України № 2617-VIII від 22.11.2018, якими слова «корупційний злочин» замінені на слова «корупційне кримінальне правопорушення».</p>	Враховано	6) частину першу статті 69 після слів «за корупційне кримінальне правопорушення» доповнити словами «за злочин проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачений у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу»;
		<p>-44- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)</p> <p>У підпункті шостому пункту першого розділу I законопроекту слова «корупційний злочин» замінити словами «корупційне кримінальне правопорушення».</p> <p>У зв'язку з набранням чинності 1 липня 2020 року Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII у тексті Кримінального кодексу України запроваджено родове поняття «кримінальне правопорушення». Тому текст</p>	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		законопроекту також має відповідати цим положенням.		
		-45- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В підпункті 6 пункту 1 Розділу I «злочин проти миру чи безпеки людства» замінити словами «проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку».	Враховано	
		-46- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) В ч.1 ст.69 слова та цифри «у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ » замінити словами та цифрами «у статтях 437-438 ⁶ , 442, 442 ¹ ».	Відхилено	
27	7) статтю 74 доповнити новою частиною такого змісту:			7) статтю 74 доповнити частиною шостою такого змісту:
28	«б. Звільнення від покарання та його відбування, крім звільнення на підставі частин другої і третьої статті 74, статей 81 і 84 цього Кодексу, не застосовується у випадках вчинення злочинів проти миру та безпеки людства, передбачених у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу»;	-47- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В абзаці 2 підпункту 7 пункту 1 Розділу I слова «проти миру та безпеки людства» замінити словами «проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку».	Враховано	«б. Звільнення від покарання та його відбування, крім звільнення на підставі частин другої і третьої статті 74, статей 81 і 84 цього Кодексу, не застосовується у випадках вчинення злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачених у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу»;
		-48- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) В ч.6 ст.74 слова та цифри «у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ » замінити словами та цифрами «у статтях 437-438 ⁶ , 442, 442 ¹ ».	Відхилено	
29	8) частину шосту статті 80 викласти у такій редакції:			8) частину шосту статті 80 викласти в такій редакції:
30	«б. Давність не застосовується у разі засудження за злочини, передбачені статтею 439 цього Кодексу»;	-49- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) Ч.6 ст.80 викласти в такій редакції: «б. Давність не застосовується у разі засудження за злочини, передбачені статтею 439 та 438 ⁶ цього Кодексу.»	Відхилено	«б. Давність не застосовується у разі засудження за злочини, передбачені статтею 439 цього Кодексу»;
31		-50- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) Ст.127 Кримінального кодексу України доповнити новою частиною 3 такого змісту:	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		«3. Ті самі дії вчинені із застосуванням сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом, - карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років»;		
32		-51- Н.д. Яковлева Н. І. (р.к. №109) Ч.2 ст.426 ¹ Кримінального кодексу України, викласти в такій редакції: «2. Застосування нестатутних заходів впливу щодо підлеглого або перевищення дисциплінарної влади, якщо ці дії заподіяли істотну шкоду, а також застосування насильства щодо підлеглого та цивільних осіб – караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років».	Відхилено	
33	9) статті 432, 433 і 435 виключити;			9) статті 432, 433 і 435 виключити;
34	10) статтю 434 викласти у такій редакції:			10) статті 434, 436, 437, 438 викласти в такій редакції:
35	«Стаття 434. Недбале виконання обов'язків щодо хворих і поранених осіб	-52- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176) Замінити та викласти у такій редакції: "Стаття 434. Неналежне поводження з військовополоненими	Відхилено	«Стаття 434. Недбале виконання обов'язків стосовно хворих і поранених
36	Недбале виконання обов'язків щодо хворих і поранених особами, на яких покладено їх лікування і піклування про них, за відсутності ознак більш тяжкого злочину –	-53- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176) Замінити та викласти у такій редакції: Неналежне поводження з військовополоненими із застосуванням до них фізичного болю або психологічного впливу, що призвело до психічного розладу, чи каліцтва, зокрема, інвалідності, – "	Відхилено	Недбале виконання обов'язків стосовно хворих і поранених особами, на яких покладено їх лікування і піклування про них, за відсутності ознак більш тяжкого злочину –
37	карається позбавленням волі на строк до трьох років»;			карається позбавленням волі на строк до трьох років»;
38		-54- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208) З метою уточнення диспозиції статті 434 КК (у редакції проекту) підпункт 10 пункту	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>1 Розділу I пропонуємо викласти в такій редакції:</p> <p>«Стаття 434. Невиконання або недбале виконання обов'язків щодо хворих і поранених осіб</p> <p>Невиконання або недбале виконання обов'язків щодо хворих і поранених особами, на яких покладено їх лікування і піклування про них, за відсутності ознак більш тяжкого злочину –</p> <p>караються позбавленням волі на строк до трьох років.»</p>		
		<p>-55- Н.д. Заблоцький М. Б. (р.к. №79)</p> <p>Абзаци другий та третій підпункту 10 пункту 1 Розділу I законопроекту викласти в такій редакції:</p> <p>«Стаття 434. Недбале виконання обов'язків щодо хворих і поранених військовополонених</p> <p>Недбале виконання обов'язків щодо хворих і поранених військовополонених особами, на яких покладено їх лікування і піклування про них, за відсутності ознак більш тяжкого злочину –</p> <p>карається позбавленням волі на строк до трьох років»;</p> <p><i>Обґрунтування:</i> цей розділ встановлює відповідальність за військові кримінальні правопорушення, тому предмет цієї статті має стосуватися не будь-яких хворих або поранених осіб, а саме військовополонених. Щодо інших осіб діє стаття 139 «Ненадання допомоги хворому медичним працівником».</p>	Відхилено	
		<p>-56- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)</p> <p>Підпункт 10 пункту 1 Розділу I викласти у такій редакції: «10) статтю 434 викласти у такій редакції:</p> <p>Стаття 434. Невиконання або недбале виконання обов'язків щодо хворих і</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		поранених військовополонених Невиконання або недбале виконання обов'язків щодо хворих і поранених військовополонених особами, на яких покладено їх лікування і піклування про них, за відсутності ознак більш тяжкого злочину караються позбавленням волі на строк до трьох років.»		
39	11) статтю 436 викласти у такій редакції:			
40	«Стаття 436. Публічні заклики до акту агресії або збройного конфлікту неміжнародного характеру	-57- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208) З метою узгодження санкцій нової статті 436 та частини другої статті 442 КК (у редакції проекту) частину першу підпункту 11 пункту 1 Розділу I пропонуємо викласти в такій редакції: «Стаття 436. Публічні заклики до вчинення акту агресії або розв'язування збройного конфлікту неміжнародного характеру Публічні заклики до вчинення акту агресії або розв'язування збройного конфлікту неміжнародного характеру, а також виготовлення матеріалів із закликами до вчинення таких дій з метою їх розповсюдження або розповсюдження таких матеріалів – караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років.»	Враховано частково	«Стаття 436. Публічні заклики до вчинення акту агресії або розв'язування збройного конфлікту неміжнародного характеру
41	Публічні заклики до акту агресії або збройного конфлікту неміжнародного характеру, а також виготовлення матеріалів із закликами до вчинення таких дій з метою їх розповсюдження або розповсюдження таких матеріалів –			Публічні заклики до вчинення акту агресії або розв'язування збройного конфлікту неміжнародного характеру, а також виготовлення матеріалів із закликами до вчинення таких дій з метою їх розповсюдження або розповсюдження таких матеріалів –
42	караються арештом на строк до шести місяців або позбавленням волі на строк до трьох років.			караються арештом на строк до шести місяців або позбавленням волі на строк до трьох років.
43	Примітка. У статтях 436, 438-438 ⁵ цього Кодексу під збройним конфліктом	-58- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)	Враховано частково	Примітка. 1. Під актом агресії у цій статті та статті 437 цього Кодексу слід розуміти

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	<p>неміжнародного характеру слід розуміти тривалі та такі, що досягають мінімального рівня інтенсивності, збройні зіткнення на території держави між урядовими силами (у тому числі збройними силами чи іншими державними військовими формуваннями) і одним або декількома збройними формуваннями (групами), які демонструють мінімальний рівень організації, або між такими формуваннями (групами).</p>	<p>Оскільки поняття акту агресії вперше зустрічається не в статті 437 КК (у редакції проекту), а в статті 436 КК (у редакції проекту), пропонуємо примітку 1 до статті 437 зробити приміткою 1 до статті 436 КК і викласти її в такій редакції:</p> <p>«Примітка. 1. Під актом агресії у цій статті та у статті 437 цього Кодексу розуміється застосування державою збройних сил проти суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності або політичної незалежності іншої держави або яким-небудь іншим чином, несумісним із Статутом Організації Об'єднаних Націй, зокрема будь-яка з наступних дій незалежно від оголошення війни, відповідно до резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 14 грудня 1974 року, визнається актом агресії:</p> <p>1) вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або її частини;</p> <p>2) бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;</p> <p>3) блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;</p> <p>4) напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили або морські і повітряні флоти іншої держави;</p> <p>5) застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, з порушенням умов, передбачених договором, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення договору;</p>		<p>застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності або політичної незалежності іншої держави чи в будь-який інший спосіб, несумісний із Статутом Організації Об'єднаних Націй, зокрема, визнається актом агресії будь-яка з таких дій незалежно від оголошення війни:</p> <p>1) вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, хоч би який тимчасовий характер вона мала, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія території іншої держави або її частини, вчинена із застосуванням сили;</p> <p>2) бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування державою будь-якої зброї проти території іншої держави;</p> <p>3) блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;</p> <p>4) напад збройних сил держави на сухопутні, морські, повітряні сили або на морський чи повітряний флот іншої держави;</p> <p>5) застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою приймаючої держави, з порушенням умов, передбачених договором, або будь-яке продовження перебування збройних сил на такій території після припинення дії договору;</p> <p>6) дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншій державі, використовувалася такою іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;</p> <p>7) направлення державою або від імені держави збройних груп, іррегулярних сил чи найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави настільки серйозного характеру, що робить їх рівнозначними актам, зазначеним у</p>

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>6) дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншій державі, використовувалась цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;</p> <p>7) відправлення державою або від імені держави збройних груп, іррегулярних сил або найманців, що здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які носять настільки серйозний характер, що робить їх рівнозначними актам, які перераховано вище, або значна участь держави у цьому.».</p> <p>Відповідно, примітка до статті 436 КК (у редакції проекту) має бути пронумерована як примітка 2.</p>		<p>підпунктах 1-6 пункту 1 цієї примітки, або значна участь держави у таких актах.</p> <p>2. У статтях 436, 438-438⁵ цього Кодексу під збройним конфліктом неміжнародного характеру слід розуміти тривалі і такі, що досягають мінімального рівня інтенсивності, збройні зіткнення на території держави між урядовими силами (у тому числі збройними силами чи іншими державними військовими формуваннями) і одним або декількома збройними формуваннями (групами), які демонструють мінімальний рівень організації, або між такими формуваннями (групами).</p>
44	До збройного конфлікту неміжнародного характеру не належать випадки порушення громадського порядку та ситуації внутрішньої напруженості (масові заворушення, терористичні акти, окремі акти насильства тощо)»;	<p>-59- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)</p> <p>У примітці ст.436 слова та цифри «У статтях 436, 438-438⁵» замінити словами та цифрами «У статтях 436, 438-438⁶».</p>	Відхилено	До збройного конфлікту неміжнародного характеру не належать випадки порушення громадського порядку та ситуації внутрішньої напруженості (масові заворушення, терористичні акти, окремі акти насильства тощо)»;
45	12) статтю 437 викласти у такій редакції:			
46	«Стаття 437. Злочин агресії	<p>-60- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>Підпункт 12 пункту 1 розділу I викласти у такій редакції:</p> <p>«12) статтю 437 викласти у такій редакції:</p> <p>«Стаття 437. Злочин агресії</p> <p>1. Планування, підготовка, ініціювання або здійснення особою, яка здатна фактично здійснювати контроль або керівництво над політичними чи військовими діями держави,</p>	Враховано частково	«Стаття 437. Злочин агресії

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>акту агресії, що через його характер, серйозність і масштаб є грубим порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй,</p> <p>- карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.</p> <p>Примітка. 1. Під актом агресії у цій статті та статті 436 цього Кодексу розуміється застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності або політичної незалежності іншої держави або яким-небудь іншим чином, несумісним із Статутом Організації Об'єднаних Націй, зокрема будь-яка з наступних дій незалежно від оголошення війни, відповідно до резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 14 грудня 1974 року, визнається актом агресії:</p> <p>1) вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або її частини;</p> <p>2) бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;</p> <p>3) блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;</p> <p>4) напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили або морські і повітряні флоти іншої держави;</p> <p>5) застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, з порушенням умов, передбачених договором, або будь-яке</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>продовження їх перебування на такій території після припинення договору;</p> <p>6) дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншій державі, використовувалась цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;</p> <p>7) відправлення державою або від імені держави збройних груп, іррегулярних сил або найманців, що здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які носять настільки серйозний характер, що робить їх рівнозначними актам, які перераховано вище, або значна участь держави у цьому.</p> <p>2. Для цілей статей 437-438⁵, 442 і 442¹ цього Кодексу враховуються положення міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, і звичасвого міжнародного права, що були чинними на час вчинення відповідного діяння, а також практика застосування цих положень міжнародними судовими установами (трибуналами)».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> 1) пропонується внести зміни до Примітки 1 редакції ст. 437 змінивши слова «застосування державою збройних сил» на слова «застосування збройної сили державою», а також додати уточнення в виді слів «який би тимчасовий характер вона не носила» після слів «військова окупація». Вказане відповідає юридичному змісту ст. 8bis Римського статуту (Резолюція RC/Res.6) і забезпечує більш правильну і повну імплементацію міжнародного гуманітарного права;</p> <p>2) пропонується, з врахуванням зауважень ГНЕУ, практиків і науковців, змінити Примітку 2 редакції ст. 437 і замість слів, що суд застосовує відповідне міжнародне право і практику його</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		застосування, вказати, що суд вказане лише враховує при кваліфікації.		
47	1. Планування, підготовка, ініціювання або здійснення особою, яка здатна фактично здійснювати контроль або керівництво над політичними чи військовими діями держави, акту агресії, що через його характер, серйозність і масштаб є грубим порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй, -	-61- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В абзаці 3 підпункту 12 пункту 1 Розділу I слова «через його характер, серйозність і масштаб» виключити.	Відхилено	1. Планування, підготовка, ініціювання або вчинення особою, яка здатна фактично здійснювати контроль або керівництво над політичними чи військовими діями держави, акту агресії, що через його характер, серйозність і масштаб є грубим порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй, -
48	караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
49	Примітка. 1. Під актом агресії у цій статті та статті 436 цього Кодексу розуміється застосування державою збройних сил проти суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності або політичної незалежності іншої держави або яким-небудь іншим чином, несумісним із Статутом Організації Об'єднаних Націй, зокрема будь-яка з наступних дій незалежно від оголошення війни, відповідно до резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 14 грудня 1974 року, визнається актом агресії:	-62- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) Абзац 5 підпункту 12 пункту 1 Розділу I викласти у такій редакції: «Примітка. 1. Під актом агресії у цій статті та статті 436 цього Кодексу розуміється застосування державою збройних сил проти суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності або політичної незалежності іншої держави або яким-небудь іншим чином, несумісним із Статутом Організації Об'єднаних Націй, зокрема будь-яка з наступних дій незалежно від оголошення війни:».	Враховано редакційно	
50	1) вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або її частини;			
51	2) бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;			
52	3) блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;			
53	4) напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили або морські і повітряні флоти іншої держави;			

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
54	5) застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, з порушенням умов, передбачених договором, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення договору;			
55	6) дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншій державі, використовувалась цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;			
56	7) відправлення державою або від імені держави збройних груп, іррегулярних сил або найманців, що здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які носять настільки серйозний характер, що робить їх рівнозначними актам, які перераховано вище, або значна участь держави у цьому.	<p>-63- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176)</p> <p>-64- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)</p> <p>В абзаці 12 підпункту 12 пункту 1 Розділу I слова «іррегулярних сил» замінити словами «нерегулярних збройних формувань».</p>	<p>Відхилено</p> <p>Відхилено</p>	
57	2. Для цілей статей 437-438 ⁵ , 442 і 442 ¹ цього Кодексу застосовуються положення міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, і звичаєвого міжнародного права, що були чинними на час вчинення відповідного діяння, та з урахуванням практики застосовування цих положень міжнародними судовими установами (трибуналами);	<p>-65- Н.д. Кравчук Є. М. (р.к. №108)</p> <p>У Примітці 2 до статті 437, якою пропонується доповнити Кримінальний кодекс України, вилучити слова «і звичаєвого міжнародного права». Доповнити Примітку реченням такого змісту: «При тлумаченні положень вказаних у цій примітці статей цього Кодексу враховуються в тому числі відповідні норми звичаєвого міжнародного права».</p>	Враховано частково	Примітка. Для цілей статей 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу враховуються положення міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, і звичаєвого міжнародного права, що були чинними на час вчинення відповідного діяння, а також практика застосовування цих положень міжнародними судовими установами (трибуналами).
		-66- Н.д. Федина С. Р. (р.к. №190)	Відхилено	
		ч.2 вилучити		
		-67- Н.д. Цимбалюк М. М. (р.к. №176)	Відхилено	
		Виключити		
		-68- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)	Враховано частково	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>Відповідно до примітки 2 до ст. 437 КК (у редакції проекту) «для цілей статей 437-438⁵, 442 і 442¹ цього Кодексу застосовуються положення міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, і звичаєвого міжнародного права, що були чинними на час вчинення відповідного діяння, та з урахуванням практики застосування цих положень міжнародними судовими установами (трибуналами)».</p> <p>По-перше, переважна більшість міжнародно-правових договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, не містить повноцінних кримінально-правових норм та не передбачає конкретних видів та розмірів покарання за вчинення тих чи інших протиправних діянь. Отже, національні органи досудового розслідування та суди, попри визнаний Україною примат міжнародного права над національним (див. ч. 1 ст. 9 Конституції України), навряд чи зможуть безпосередньо застосовувати положення таких міжнародних документів. Що ж стосується звичаєвого міжнародного права, то вказівка у КК на таке джерело міжнародного права загалом може призвести до надто широкого розуміння його меж, а отже, і до суттєвих службових зловживань під час здійснення відповідного кримінального провадження (наприклад, для неправомірного обґрунтування звільнення від кримінальної відповідальності або покарання). До того ж, у даному випадку незрозуміло, який правовий статус мають ті міжнародні звичаї, які не оформлені у вигляді відповідного письмового документа.</p> <p>По-друге, не можна погодитися із покладанням на суди обов'язку під час</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		здійснення кримінального провадження враховувати практику застосовування положень міжнародних договорів та звичаїв міжнародними кримінальними судами (трибуналами).		
		Така позиція обумовлена тим, що «наднаціональні» міжнародні судові інституції у своїй діяльності, як правило, використовують норми міжнародних договорів та міжнародне звичаєве право крізь призму своїх статутів, у яких також містяться відповідні кримінально-правові заборони (див., наприклад: Статут Нюрнберзького міжнародного трибуналу (Міжнародного воєнного трибуналу для суду над головними воєнними злочинцями європейських країн «осі») від 8 серпня 1945 року; Статут Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчинені на території колишньої Югославії з 1991 року від 25 травня 1993 року; Статут Міжнародного кримінального трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за геноцид та інші серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчинені на території Руанди, та громадян Руанди, відповідальних за геноцид та інші подібні порушення, вчинені на території сусідніх держав за період з 1 січня 1994 року по 31 грудня 1994 року, від 8 листопада 1994 року; Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 року та ін.).		
		З огляду на викладене, пропонуємо частину другу примітки 1 до статті 437 КК (у редакції проекту) викласти в такій редакції:		
		«2. Для цілей статей 437-438 ⁵ , 442 і 442 ¹ цього Кодексу застосовуються положення міжнародних договорів, згоду на		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		обов'язковість яких надано Верховною Радою України, що були чинними на час вчинення відповідного діяння, та з урахуванням практики застосовування цих положень міжнародними судовими установами (трибуналами).».		
		-69- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) Абзац 13 підпункту 12 пункту 1 Розділу I викласти у такій редакції: «2. Для цілей статей 437-438-5, 442 і 442-1 цього Кодексу застосовуються положення міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.»	Відхилено	
		-70- Н.д. Василенко Л. В. (р.к. №224) У статті 437: у частині другій Примітки слова «і звичаєвого міжнародного права» виключити.	Відхилено	
		-71- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) 1. В п.2 Примітки до ст.437 слова та цифри «статей 437-438 ⁵ , 442 і 442 ¹ » замінити словами та цифрами «статей 437-438 ⁶ , 442 і 442 ¹ ».	Відхилено	
58	12) статтю 438 викласти у такій редакції:			
59	«Стаття 438. Воєнні злочини стосовно особи			Стаття 438. Воєнні злочини проти особи
60	1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом:			1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом:
61	1) прямого або непрямого переміщення частини цивільного населення держави-окупанта на окуповану територію, а так само непрямого переміщення всього чи частини населення окупованої території як у межах цієї території, так і за її межі;			1) прямого або непрямого переміщення частини цивільного населення держави-окупанта на окуповану територію, а так само непрямого переміщення всього чи частини населення окупованої території у межах цієї території або за її межі;

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
62	2) примушування військовополоненого чи іншої особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, до служби у збройних силах протилежної сторони конфлікту;			2) примушування військовополоненого чи іншої особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, до служби у збройних силах протилежної сторони конфлікту;
63	3) примушування громадян протилежної сторони конфлікту до участі у військових діях проти їх власної країни, навіть якщо вони перебували на службі у збройних силах такої протилежної сторони до початку збройного конфлікту;			3) примушування громадян протилежної сторони конфлікту до участі у військових діях проти їхньої країни, навіть якщо вони перебували на службі у збройних силах такої протилежної сторони до початку збройного конфлікту;
64	4) необґрунтованої затримки репатріації військовополоненого чи іншої особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, після закінчення бойових дій, -			4) необґрунтованої затримки репатріації військовополоненого чи іншої особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, після закінчення бойових дій -
65	караються позбавленням волі на строк від шести до дванадцяти років.			караються позбавленням волі на строк від шести до дванадцяти років.
66	2. Умисне вчинення (заподіяння) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру стосовно особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права:			2. Умисне вчинення (заподіяння) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру стосовно особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права:
67	1) депортації населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, на територію іншої держави;			1) депортації населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, на територію іншої держави;
68	2) насильницького переміщення населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, в іншу місцевість у межах однієї й тієї самої держави;			2) насильницького переміщення населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, до іншої місцевості у межах однієї держави;
69	3) вербування або залучення особи, яка не досягла п'ятнадцяти років, до складу збройних сил чи інших державних військових формувань, або інших, окрім державних, формувань (груп), що беруть участь у			3) вербування або залучення особи, яка не досягла п'ятнадцяти років, до складу збройних сил чи інших державних військових формувань або інших, крім державних, формувань (груп), що беруть участь у

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
70	збройному конфлікті, а так само використання такої особи для участі у бойових діях; 4) позбавлення особи, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, права на справедливе та належне судочинство;			збройному конфлікті, а так само використання такої особи для участі у бойових діях; 4) позбавлення особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, права на справедливе та належне судочинство;
71	5) діяння, що посягає на людську гідність;	-72- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) п. 5 ч. 2 ст. 438 викласти у такій редакції: «5) наруги над людською гідністю»;	Враховано	5) наруги над людською гідністю;
72	6) захоплення або тримання особи як заручника;			6) захоплення або тримання особи як заручника;
73	7) незаконного позбавлення волі;			7) незаконного позбавлення волі;
74	8) зґвалтування, сексуальної експлуатації, примусової вагітності, примусової стерилізації або будь-яких інших форм сексуального насильства;	-73- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) п. 8 ч. 2 ст. 438 викласти у такій редакції: «8) зґвалтування, сексуальної експлуатації, примусу до заняття проституцією, примусової вагітності, примусової стерилізації або будь-яких інших форм сексуального насильства»;	Враховано	8) зґвалтування, сексуальної експлуатації, примушування до зайняття проституцією, примусової вагітності, примусової стерилізації або будь-яких інших форм сексуального насильства;
		-74- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) П.8 ч.2 ст.438 викласти в такій редакції: «8) сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом».	Відхилено	
75	9) катування або іншого нелюдського поводження, у тому числі незаконного проведення будь-якого роду дослідів над людиною, застосування до неї незаконних методів лікування, незаконного вилучення у неї анатомічних матеріалів з метою їх трансплантації або крові з метою донорства;	-75- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) п. 9 ч. 2 ст. 438 викласти у такій редакції: «9) катування, іншого нелюдського поводження, небезпечного для життя чи здоров'я в момент заподіяння, у тому числі незаконного проведення будь-якого роду дослідів над людиною, застосування до неї незаконних методів лікування»;	Враховано частково	9) катування або іншого нелюдського поводження, або незаконного проведення будь-яких дослідів над людиною чи застосування до неї незаконних методів лікування, що є небезпечними для життя або здоров'я в момент їх проведення чи застосування;
76	10) заподіяння середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження;			10) заподіяння середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження;
77	11) поранення особи, зазначеної в підпункті 3 пункту 2 примітки до цієї статті, -			11) поранення особи, зазначеної в підпункті 3 примітки 2 до цієї статті, -

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
78	караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.			караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.
79	3. Вчинення умисного вбивства у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру стосовно особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, -			3. Вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру умисного вбивства особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, -
80	карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
81	Примітка. 1. У статтях 438-438 ⁵ цього Кодексу під міжнародним збройним конфліктом слід розуміти будь-яке зіткнення між двома або більше державами із застосуванням збройних сил. Збройний конфлікт міжнародного характеру також має місце в усіх випадках часткової або повної окупації території держави, навіть якщо цій окупації не чиниться жодний збройний опір.	<p>-76- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>пункт 1 Примітки до ст. 438 викласти у такій редакції:</p> <p>«Примітка. 1. У статтях 438-438⁵ цього Кодексу під міжнародним збройним конфліктом слід розуміти будь-яке зіткнення між двома або більше державами із застосуванням збройних сил. Міжнародний збройний конфлікт також має місце в усіх випадках часткової або повної окупації території держави, навіть якщо цій окупації не чиниться жодний збройний опір»;</p> <p><i>Обґрунтування:</i> 1) пропонується у п. 5 ч. 2 ст. 438 замість слів «діяння, що посягає на людську гідність» вказати слова «наруги над людською гідністю», доповнити п. 8 ч. 2 ст. 438 словами «примусу до заняття проституцією», а також зробити нову редакцію п. 9 ч. 2 ст. 438. Вказане правильніше відображає юридичний зміст положень ст. 8 Римського статуту і є рекомендацією міжнародних експертів з міжнародного гуманітарного права. Враховуючи запропоновані зміни до п. 5 ч. 2 ст. 438 необхідно змінити й Примітку 9 до цієї статті;</p> <p>2) пропонується внести редакційну правку у Примітку 1 до ст. 438 замінивши слова «Збройний конфлікт міжнародного</p>	Враховано	Примітка. 1. У статтях 438-438 ⁵ цього Кодексу під міжнародним збройним конфліктом слід розуміти будь-яке зіткнення між двома або більше державами із застосуванням збройних сил. Міжнародний збройний конфлікт також має місце в усіх випадках часткової або повної окупації території держави, навіть якщо такій окупації не чиниться збройний опір.

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		характеру» словами «Міжнародний збройний конфлікт».		
82	2. У статтях 438 і 438 ² цього Кодексу під особами, що перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, розуміються:			2. У статтях 438 і 438 ² цього Кодексу під особами, які перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, розуміються:
83	1) у контексті міжнародного збройного конфлікту – будь-яка особа, що перебуває під захистом відповідно до Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року і Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, включаючи хворих, поранених, осіб, які потерпіли корабельну аварію, військовополонених, медичний та духовний персонал і цивільних осіб;			1) у контексті міжнародного збройного конфлікту – будь-яка особа, яка перебуває під захистом відповідно до Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року і Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), включаючи хворих, поранених, осіб, які потерпіли корабельну аварію, військовополонених, медичний та духовний персонал і цивільних осіб;
84	2) у контексті збройного конфлікту неміжнародного характеру – будь-яка особа, що перебуває під захистом відповідно до статті 3, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року, і Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 року, включаючи хворих, поранених, осіб, які потерпіли корабельну аварію, осіб, які не беруть безпосередню участь у воєнних діях і перебувають під владою сторони конфлікту, у тому числі осіб, що раніше брали участь у бойових діях на боці протилежної сторони конфлікту;			2) у контексті збройного конфлікту неміжнародного характеру – будь-яка особа, яка перебуває під захистом відповідно до статті 3, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року, і Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), включаючи хворих, поранених, осіб, які потерпіли корабельну аварію, осіб, які не беруть безпосередньої участі у військових діях і перебувають під владою сторони конфлікту, у тому числі осіб, які раніше брали участь у бойових діях на боці протилежної сторони конфлікту;
85	3) у контексті міжнародного збройного конфлікту чи збройного конфлікту неміжнародного характеру – представники збройних сил або особи, що беруть безпосередню участь у бойових діях, які склали зброю або з іншої причини не мають більше засобів захисту (hors de combat) і не			3) у контексті міжнародного збройного конфлікту чи збройного конфлікту неміжнародного характеру – представники збройних сил або особи, які беруть безпосередню участь у бойових діях, які склали зброю або з іншої причини не мають більше засобів захисту (hors de combat) і не

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
86	перебувають під владою протилежної сторони конфлікту. 3. Для цілей статей 438-438 ⁵ цього Кодексу діяння слід вважати вчиненим в зв'язку зі збройним конфліктом у випадках, коли існування збройного конфлікту значним чином впливало на здатність особи вчинити інкриміноване їй діяння, або на її рішення вчинити це діяння, або на спосіб, у який діяння було вчинене, або на мету з якою воно було вчинено.			перебувають під владою протилежної сторони конфлікту. 3. Для цілей статей 438-438 ⁵ цього Кодексу діяння вважається вчиненим у зв'язку із збройним конфліктом у випадках, якщо існування збройного конфлікту значним чином впливало на здатність особи вчинити інкриміноване їй діяння або на її рішення вчинити таке діяння чи на спосіб, у який діяння було вчинено, або на мету, з якою воно вчинено.
87	4. Під прямим переміщенням у цій статті слід розуміти переселення осіб з числа цивільного населення держави-окупанта на окуповану територію, незалежно від їхньої згоди, яке організовується, координується чи контролюється особами, що здійснюють владні або управлінські функції від імені держави-окупанта.			4. Під прямим переміщенням у цій статті слід розуміти переселення осіб із числа цивільного населення держави-окупанта на окуповану територію незалежно від їхньої згоди, яке організовується, координується чи контролюється особами, які здійснюють владні або управлінські функції від імені держави-окупанта.
88	Під непрямим переміщенням у цій статті слід розуміти створення особами, що здійснюють владні або управлінські функції від імені держави-окупанта, таких життєвих умов, які заохотили чи вимусили осіб з числа цивільного населення держави-окупанта, переселитися на окуповану територію або осіб з числа населення окупованої території переселитися як у межах цієї території, так і за її межі.			Під непрямим переміщенням у цій статті слід розуміти створення особами, які здійснюють владні або управлінські функції від імені держави-окупанта, таких життєвих умов, які заохотили чи примусили осіб із числа цивільного населення держави-окупанта до переселення на окуповану територію або осіб із числа населення окупованої території до переселення у межах цієї території або за її межі.
89	5. Під позбавленням права на справедливе та належне судочинство у цій статті слід розуміти порушення юридичних (процесуальних) гарантій, передбачених статтями 84, 86, 87, 99, 103-106 Женевської конвенції про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року, статтями 33, 67, 71-74, 117 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, підпункту d) пункту 1 частини 1 статті 3, спільної для цих конвенцій від 12 серпня 1949 року, статтею 75 Додаткового протоколу до Женевських			5. Під позбавленням права на справедливе та належне судочинство у цій статті слід розуміти порушення юридичних (процесуальних) гарантій, передбачених статтями 84, 86, 87, 99, 103-106 Женевської конвенції про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року, статтями 33, 67, 71-74, 117 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, підпункту «d» пункту 1 частини першої статті 3, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року, статтею 75

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, статтею 6 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 року, пунктом h) статті 23 Додатку до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі, від 18 жовтня 1907 року.			Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), статтею 6 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), пунктом «h» статті 23 Додатку до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі від 18 жовтня 1907 року.
90	6. У статтях 438 та 442 ¹ цього Кодексу під примусовою вагітністю розуміється незаконне позбавлення волі будь-якої жінки, яка стала вагітною в примусовому порядку, з метою зміни етнічного складу будь-якого населення або здійснення інших порушень міжнародного права, що мають характер воєнного злочину або злочину проти людяності.			6. У статтях 438 і 442 ¹ цього Кодексу під примусовою вагітністю слід розуміти незаконне позбавлення волі будь-якої жінки, яка стала вагітною у примусовому порядку, з метою зміни етнічного складу будь-якого населення або здійснення інших порушень міжнародного права, що мають характер воєнного злочину або злочину проти людяності.
91	7. Під катуванням у цій статті слід розуміти діяння, передбачені статтею 127 цього Кодексу.			7. Під катуванням у цій статті слід розуміти діяння, передбачені статтею 127 цього Кодексу.
92	8. Під іншим нелюдським поведінням у цій статті слід розуміти діяння, що заподіяли сильний фізичний біль або фізичне чи моральне страждання, за відсутності ознак катування.			8. Під іншим нелюдським поведінням у цій статті слід розуміти діяння, що заподіяли сильний фізичний біль або фізичне чи моральне страждання, за відсутності ознак катування.
93	9. Під діянням, що посягає на людську гідність, в цій статті слід розуміти образи, приниження чи інше діяння щодо особи (у тому числі вчинене щодо померлої особи), що з урахуванням культурної приналежності такої особи завдало шкоди її людській гідності, але не спричинило сильного фізичного болю або фізичного чи морального страждання»;	-77- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) Пункт 9 Примітки до ст. 438 викласти в такій редакції: "9. Під наругою над людською гідністю в цій статті слід розуміти образливе, принизливе або інше поведіння щодо особи (у тому числі щодо померлої особи), що з урахуванням культурної приналежності такої особи завдало шкоди її людській гідності, але не спричинило	Враховано	9. Під наругою над людською гідністю у цій статті слід розуміти образливе, принизливе або інше поведіння з особою (у тому числі щодо померлої особи), яке, з урахуванням культурної належності такої особи, завдало шкоди її людській гідності, але не заподіяло сильного фізичного болю або фізичного чи морального страждання»;

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>сильного фізичного болю або фізичного чи морального страждання».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> 1) пропонується у п. 5 ч. 2 ст. 438 замість слів «діяння, що посягає на людську гідність» вказати слова «наруги над людською гідністю», доповнити п. 8 ч. 2 ст. 438 словами «примусу до заняття проституцією», а також зробити нову редакцію п. 9 ч. 2 ст. 438. Вказане правильніше відображає юридичний зміст положень ст. 8 Римського статуту і є рекомендацією міжнародних експертів з міжнародного гуманітарного права. Враховуючи пропонувані зміни до п. 5 ч. 2 ст. 438 необхідно змінити й Примітку 9 до цієї статті;</p> <p>2) пропонується внести редакційну правку у Примітку 1 до ст. 438 замінивши слова «Збройний конфлікт міжнародного характеру» словами «Міжнародний збройний конфлікт».</p>		
94	13) доповнити статтями 438 ¹ -438 ⁵ такого змісту:			11) доповнити статтями 438 ¹ - 438 ⁵ такого змісту:
95	«Стаття 438 ¹ . Воєнні злочини проти власності			«Стаття 438 ¹ . Воєнні злочини проти власності
96	1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру захоплення або пошкодження чи знищення майна, якщо це не обґрунтовується військовою необхідністю, -	<p>-78- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)</p> <p>З огляду на неможливість коректного відмежування масштабних від немасштабних дій, спрямованих на захоплення або пошкодження чи знищення майна, якщо це не обґрунтовується військовою необхідністю, в умовах збройного конфлікту, частину першу підпункту 13 пункту 1 Розділу I пропонуємо викласти в такій редакції:</p> <p>«Стаття 438¹. Воєнні злочини проти власності</p> <p>1. Умисне вчинення у зв'язку зі збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру захоплення або пошкодження чи знищення майна, якщо це</p>	Відхилено	1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру захоплення або пошкодження чи знищення майна, якщо це не обґрунтовується військовою необхідністю, -

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		не обґрунтовується військовою необхідністю, - караються позбавленням волі на строк від шести до дванадцяти років. Примітка. Під захопленням майна у цій статті слід розуміти будь-яке протиправне обмеження або позбавлення власника такого майна (держави, фізичної чи юридичної особи) можливості здійснювати правомочності володіння, користування та/чи розпорядження таким майном.».		
97	караються позбавленням волі на строк від шести до дванадцяти років.	-79- Н.д. Федина С. Р. (р.к. №190) виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років.	Відхилено	караються позбавленням волі на строк від шести до дванадцяти років.
98	2. Ті самі дії, якщо вони носять масштабний характер, -			2. Ті самі дії, якщо вони мають масштабний характер, -
99	караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років.	-80- Н.д. Федина С. Р. (р.к. №190) караються позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.	Відхилено	караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років.
100	Примітка. Під захопленням майна у цій статті слід розуміти будь-яке обмеження або позбавлення власника такого майна (держави, фізичної чи юридичної особи) можливості здійснювати правомочності, які утворюють право власності щодо відповідного майна.	-81- Н.д. Кравчук Є. М. (р.к. №108) У Примітці до статті 438-1, якою пропонується доповнити Кримінальний кодекс України, слова «у цій статті» замінити словами та цифрами «у статтях 438-1 та 438-5 цього Кодексу».	Враховано редакційно	Примітка. Під захопленням майна у цій статті та статті 438 ⁵ цього Кодексу слід розуміти будь-яке обмеження або позбавлення власника такого майна (держави, фізичної чи юридичної особи) можливості здійснювати правомочності, які утворюють право власності щодо відповідного майна.
101	Стаття 438 ² . Воєнні злочини, що полягають у застосуванні заборонених методів ведення війни	-82- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208) З метою уточнення змісту диспозиції в новій статті 438 ² КК (у редакції проекту) (частина друга підпункту 13 пункту 1 Розділу І) пропонуємо викласти її в такій редакції: «Стаття 438 ² . Воєнні злочини, що полягають у застосуванні заборонених методів ведення війни	Відхилено	Стаття 438 ² . Воєнні злочини, що полягають у застосуванні заборонених методів ведення війни

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		1. Умисне використання у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним конфліктом неміжнародного характеру присутності цивільного населення чи особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права для захисту певного пункту, району або збройних сил від військових дій, - карається позбавленням волі на строк від шести до восьми років позбавленням волі.»		
102	1. Умисне вчинення (здійснення) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним конфліктом неміжнародного характеру:			1. Умисне вчинення (здійснення) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним конфліктом неміжнародного характеру:
103	1) використання присутності цивільного населення чи іншої особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права для захисту певного пункту, району або збройних сил від військових дій;			1) використання присутності цивільного населення або особи, яка перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, для захисту певного пункту, району або збройних сил від військових дій;
104	2) заяви про те, що пощади не буде, тобто адресованої особам, які беруть участь у бойових діях на боці протилежної сторони конфлікту, заяви про те, що у випадку припинення участі в бойових діях зазначені особи не зможуть скористатися гарантіями, що містяться в нормах міжнародного гуманітарного права, та будуть позбавлені життя або залишені в небезпечному для життя стані, -			2) заяви про те, що пощади не буде, тобто адресованої особам, які беруть участь у бойових діях на боці протилежної сторони конфлікту, заяви про те, що у разі припинення участі в бойових діях такі особи не зможуть скористатися гарантіями, передбаченими нормами міжнародного гуманітарного права, та будуть позбавлені життя або залишені в небезпечному для життя становищі, -
105	караються позбавленням волі на строк від шести до восьми років позбавленням волі.			караються позбавленням волі на строк від шести до восьми років.
106	2. Умисне вчинення (здійснення) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним конфліктом неміжнародного характеру:			2. Умисне вчинення (здійснення) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним конфліктом неміжнародного характеру:
107	1) нападу на незахищені та такі, що не є військовою ціллю, населений пункт або будівлі;	-83- Н.д. Кравчук Є. М. (р.к. №108) У пункті 1 частини другої статті 438-2, якою пропонується доповнити Кримінальний кодекс України, слова «не є військовою ціллю» замінити словами «не використовуються з військовою ціллю».	Відхилено	1) нападу на незахищені та такі, що не є військовою ціллю, населений пункт або будівлі;

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
108	2) нападу, що завідомо для винного становить небезпеку загибелі або поранення цивільних осіб, завдання шкоди цивільним об'єктам або обширної, довгострокової та серйозної шкоди навколишньому природному середовищу, яка є явно непропорційною порівняно з конкретною і безпосередньо очікуваною загальною військовою перевагою;			2) нападу, що завідомо становить небезпеку загибелі або поранення цивільних осіб, заподіяння шкоди цивільним об'єктам або обширної, довгострокової та серйозної шкоди навколишньому природному середовищу, яка є явно непропорційною порівняно з конкретною і безпосередньо очікуваною загальною військовою перевагою;
109	3) нападу на установки або споруди, які містять небезпечні сили, що завідомо для винного міг призвести до надмірної загибелі або поранення осіб, які належать до цивільного населення, чи завдати надмірної шкоди цивільним об'єктам;			3) нападу на установки або споруди, що містять небезпечні сили, який завідомо може призвести до загибелі або поранення надмірної кількості осіб, які належать до цивільного населення, чи заподіяти надмірну шкоду цивільним об'єктам;
110	4) нападу на будівлю, призначену для цілей релігії, освіти, мистецтва, науки або благодійності, історичну пам'ятку, госпіталь чи місце зосередження хворих і поранених, якщо це не є військовою ціллю;	<p>-84- Н.д. Кравчук Є. М. (р.к. №108)</p> <p>У пункті 4 частини другої статті 438-2, якою пропонується доповнити Кримінальний кодекс України, слово «благодійності» замінити словами «благодійної діяльності», а слова «військовою ціллю» замінити словами «військовим об'єктом».</p>	Враховано частково	4) нападу на будівлю, призначену для цілей релігії, освіти, мистецтва, науки або благодійної діяльності, історичну пам'ятку, госпіталь чи місце розміщення хворих і поранених, якщо такі об'єкти не є військовою ціллю;
		<p>-85- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>п. 4 ч. 2 ст. 438² викласти у такій редакції:</p> <p>«4) нападу на будівлю, призначену для цілей релігії, освіти, мистецтва, науки або благодійності, пам'ятник історії, госпіталь чи місце зосередження хворих і поранених, якщо це не є військовою ціллю»;</p> <p><i>Обґрунтування:</i> пропонується у п. 4 ч. 2 ст. 438² слова «історичну пам'ятку» замінити на слова «пам'ятник історії», викласти п. 7 ч. 2 ст. 438² у новій реакції. Вказане правильніше відображає юридичний зміст положень ст. 8 Римського статуту і є рекомендацією міжнародних експертів з міжнародного гуманітарного права.</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
111	5) нападу на цивільний об'єкт, який не є військовою ціллю;	-86- Н.д. Кравчук Є. М. (р.к. №108) У пункті 5 частини другої статті 438-2, якою пропонується доповнити Кримінальний кодекс України, слова «не є військовою ціллю» замінити словами «не використовується у військових цілях».	Відхилено	5) нападу на цивільний об'єкт, який не є військовою ціллю;
112	6) нападу на цивільне населення чи окремих цивільних осіб, які не беруть безпосередньої участі у бойових діях;			6) нападу на цивільне населення чи окремих цивільних осіб, які не беруть безпосередньої участі у бойових діях;
113	7) діянь, спрямованих на створення голоду для цивільного населення як методу ведення війни, у тому числі шляхом створення перешкод для надання гуманітарної допомоги;	-87- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) П. 7 ч. 2 ст. 438 ² викласти у такій редакції: «7) діянь, спрямованих на створення голоду для цивільного населення як методу ведення війни, шляхом позбавлення його предметів, необхідних для виживання, у тому числі шляхом створення перешкод для надання допомоги відповідно до Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року». <i>Обґрунтування:</i> пропонується у п. 4 ч. 2 ст. 438 ² слова «історичну пам'ятку» замінити на слова «пам'ятник історії», викласти п. 7 ч. 2 ст. 438 ² у новій редакції. Вказане правильніше відображає юридичний зміст положень ст. 8 Римського статуту і є рекомендацією міжнародних експертів з міжнародного гуманітарного права.	Враховано	7) діянь, спрямованих на створення голоду для цивільного населення як методу ведення війни шляхом позбавлення його предметів, необхідних для виживання, у тому числі шляхом створення перешкод для надання допомоги відповідно до Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12 серпня 1949 року;
114	8) поранення особи, що бере участь у бойових діях, шляхом застосування віроломства, -			8) поранення особи, яка бере участь у бойових діях, шляхом віроломства -
115		-88- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) Ч.2 ст.438 ² доповнити п.9) й викласти в такій редакції:	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		«9) сексуальне насильство, пов'язане зі збройним конфліктом, -».		
116	караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.			караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.
117	3. Вчинення (здійснення) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним конфліктом неміжнародного характеру діяння, передбаченого частиною першою або другою цієї статті, якщо воно спричинило тяжке тілесне ушкодження або смерть особи, яка бере участь у бойових діях на боці протилежної сторони конфлікту чи особи з числа цивільного населення, а так само вбивства особи, що бере участь у бойових діях, шляхом застосування віроломства, -			3. Вчинення (здійснення) у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним конфліктом неміжнародного характеру діяння, передбаченого частиною першою або другою цієї статті, якщо воно спричинило тяжке тілесне ушкодження або смерть особи, яка бере участь у бойових діях на боці протилежної сторони конфлікту, чи особи з числа цивільного населення, а так само вбивства особи, яка бере участь у бойових діях, шляхом віроломства -
118	карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
119	Примітка. 1. Під віроломством у цій статті розуміються дії, спрямовані на те, щоб викликати довіру в особи, що бере участь у бойових діях, яка належить до протилежної сторони конфлікту, і змусити її повірити, що вона має право на захист або зобов'язана надати такий захист згідно з нормами міжнародного гуманітарного права, з метою обману такої довіри в подальшому.			Примітка. 1. Під віроломством у цій статті слід розуміти дії, спрямовані на те, щоб викликати довіру в особи, яка бере участь у бойових діях та належить до протилежної сторони конфлікту, і змусити її повірити, що вона має право на захист або зобов'язана надати такий захист згідно з нормами міжнародного гуманітарного права, з метою обману такої довіри у майбутньому.
120	2. Під установками та спорудами, які містять небезпечні сили, в цій статті слід розуміти греблі, дамби, хімічні та нафтопереробні заводи, атомні електростанції, навіть якщо вони є військовими об'єктами.			2. Під установками та спорудами, що містять небезпечні сили, у цій статті слід розуміти греблі, дамби, хімічні та нафтопереробні заводи, атомні електростанції, навіть якщо вони є військовими об'єктами.
121	Стаття 438 ³ . Воєнні злочини, що полягають у застосуванні заборонених засобів ведення війни			Стаття 438 ³ . Воєнні злочини, що полягають у застосуванні заборонених засобів ведення війни
122	1. Застосування у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним			1. Застосування у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом або збройним

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	конфліктом неміжнародного характеру засобів ведення війни, заборонених міжнародним гуманітарним правом, у тому числі зброї, бойових припасів і техніки, які викликають надмірні ушкодження або страждання, або є невивірковими по своїй суті, -			конфліктом неміжнародного характеру засобів ведення війни, заборонених міжнародним гуманітарним правом, у тому числі зброї, бойових припасів і техніки, що завдають надмірних ушкоджень чи страждань або мають невивіркову дію, -
123	караються позбавленням волі на строк від шести до десяти років.			карається позбавленням волі на строк від шести до десяти років.
124	2. Те саме діяння, якщо воно заподіяло тяжке тілесне ушкодження особі, що належить до протилежної сторони конфлікту, чи особі з числа цивільного населення, -			2. Те саме діяння, якщо воно заподіяло тяжке тілесне ушкодження особі, яка належить до протилежної сторони конфлікту, чи особі з числа цивільного населення, -
125	карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років.			карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років.
126	3. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, якщо воно спричинило смерть особи, що належить до протилежної сторони конфлікту, чи особи з числа цивільного населення, -			3. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, якщо воно спричинило смерть особи, яка належить до протилежної сторони конфлікту, чи особи з числа цивільного населення, -
127	караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
128	Примітка. Для цілей цієї статті до засобів ведення війни, заборонених міжнародним гуманітарним правом, обов'язково відноситься застосування:			Примітка. Для цілей цієї статті до засобів ведення війни, заборонених міжнародним гуманітарним правом, обов'язково відноситься застосування:
129	1) отрути або отруєної зброї;			1) отрути або отруйної зброї;
130	2) задушливих, отруйних або інших подібних газів і будь-яких аналогічних рідин, матеріалів або засобів;			2) задушливих, отруйних або інших подібних газів і будь-яких аналогічних рідин, матеріалів чи засобів;
131	3) куль, що легко розриваються або сплющуються в тілі людини, таких як оболонкові кулі, тверда оболонка яких не покриває всього осердя чи має надрізи;			3) куль, що легко розриваються або сплющуються в тілі людини, таких як оболонкові кулі, тверда оболонка яких не покриває всього осердя чи має надрізи;
132	4) хімічної зброї;			4) хімічної зброї;
133	5) зброї, основна дія якої полягає в заподіяння ушкоджень уламками, які не			5) зброї, основна дія якої полягає в заподіянні ушкоджень осколками, що не

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
134	виявляються в тілі людини за допомогою рентгенівських променів; 6) лазерної зброї, спеціально призначеної для використання у бойових діях виключно або в тому числі для того, щоб спричинити постійну сліпоту незахищених органів зору людини;			виявляються в тілі людини за допомогою рентгенівських променів; 6) лазерної зброї, спеціально призначеної для використання у бойових діях виключно або в тому числі для того, щоб спричинити постійну сліпоту незахищених органів зору людини;
135	7) зброї, яка використовує мікробіологічні чи інші біологічні агенти чи токсини незалежно від їх походження чи методу виробництва.			7) зброї, що використовує мікробіологічні чи інші біологічні агенти або токсини незалежно від їх походження чи методу виробництва.
136	Стаття 438 ⁴ . Воєнні злочини проти гуманітарних операцій та використання символів			Стаття 438 ⁴ . Воєнні злочини проти гуманітарних операцій та використання символів
137	1. Умисне завдання удару у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру по:			1. Умисне заподіяння удару у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру по:
138	1) персоналу, об'єкту, матеріалам, обладнанню, підрозділу або транспортному засобу, залученим до надання гуманітарної допомоги або місії з підтримання миру відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, поки вони мають право на захист, яким користуються цивільні особи або цивільні об'єкти відповідно до норм міжнародного права;			1) персоналу, об'єкту, матеріалах, обладнанню, підрозділу або транспортному засобу, залученим до надання гуманітарної допомоги або місії з підтримання миру відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй у час, коли вони мають право на захист, яким користуються цивільні особи або цивільні об'єкти відповідно до норм міжнародного права;
139	2) будівлі, матеріалах, обладнанню, медичній установі чи транспортному засобу, що має належним чином позначену відмітну емблему або розпізнавальний знак, встановлені міжнародним гуманітарним правом, або персоналу, який має право використовувати такі емблеми або знаки, -			2) будівлі, матеріалах, обладнанню, медичній установі чи транспортному засобу, що має належним чином позначену відмітну емблему або розпізнавальний знак, встановлені міжнародним гуманітарним правом, або по персоналу, який має право використовувати такі емблеми або знаки, -
140	карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років позбавленням волі.			карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років.
141	2. Те саме діяння, якщо воно спричинило смерть потерпілого або заподіяло тяжке тілесне ушкодження, -			2. Те саме діяння, якщо воно спричинило смерть потерпілого або заподіяло тяжке тілесне ушкодження, -

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
142	караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
143	3. Незаконне використання під час міжнародного збройного конфлікту чи збройного конфлікту неміжнародного характеру відмітної емблеми або розпізнавального знаку, встановлених міжнародним гуманітарним правом, прапора парламентаря або прапора, військових знаків розрізнення або форми ворога чи Організації Об'єднаних Націй, якщо це заподіяло тяжке тілесне ушкодження або спричинило смерть потерпілого, -			3. Незаконне використання під час міжнародного збройного конфлікту чи збройного конфлікту неміжнародного характеру відмітної емблеми або розпізнавального знаку, встановлених міжнародним гуманітарним правом, прапора парламентаря або прапора, військових знаків розрізнення або форми одягу ворога чи Організації Об'єднаних Націй, якщо це заподіяло тяжке тілесне ушкодження або спричинило смерть потерпілого, -
144	карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
145	Примітка. У цій статті під емблемою та знаком, встановленими міжнародним гуманітарним правом слід розуміти емблеми та знаки визначені у Конвенції про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12 серпня 1949 року, Конвенції про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12 серпня 1949 року, Додатковому протоколі до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III) від 08 грудня 2005 року та Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 квітня 1954 року.	-89- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) У п. 1 Примітки до ст. 438 ⁴ слово «квітня» замінити словом «травня». <i>Обґрунтування:</i> правильна дата прийняття Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту – 14 травня 1954 року.	Враховано	Примітка. У цій статті під розпізнавальними емблемами та знаками, встановленими міжнародним гуманітарним правом, слід розуміти емблеми та знаки, визначені Конвенцією про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12 серпня 1949 року, Конвенцією про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12 серпня 1949 року, Додатковим протоколом до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III) та Конвенцією про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту від 14 травня 1954 року.
146	Стаття 438 ⁵ . Воєнні злочини проти рухомих та нерухомих цінностей, будівель та центрів, що перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права	-90- Н.д. Кравчук Є. М. (р.к. №108) Статтю 438-5, якою пропонується доповнити Кримінальний кодекс України, викласти в такій редакції: «Стаття 438-5. Воєнні злочини проти культурних цінностей, що перебувають під	Враховано частково	Стаття 438 ⁵ . Воєнні злочини проти культурних цінностей, що перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права 1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		захистом міжнародного гуманітарного права 1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру щодо культурної цінності, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, всупереч нормам міжнародного гуманітарного права: 1) нападу; 2) захоплення, заволодіння або іншої незаконної передачі права власності; 3) акту вандалізму, — карається позбавленням волі на строк від семи до тринадцяти років. 2 Вчинення всупереч нормам міжнародного гуманітарного права на окупованій у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом території: 1) археологічних розкопок; 2) модифікації культурних цінностей або зміни виду їх використання, що має на меті приховання або знищення їх цінності з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду; 3) незаконного експорту, іншого незаконного переміщення культурної цінності; карається позбавленням волі на строк від семи до тринадцяти років. 3. Умисне використання у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру всупереч нормам міжнародного гуманітарного права культурної цінності, якій згідно норм міжнародного гуманітарного права надано статус спеціального або посиленого захисту, чи прилеглих до неї місць для підтримки бойових дій,		характеру на порушення норм міжнародного гуманітарного права щодо культурної цінності, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права, нападу, захоплення або акту вандалізму — караються позбавленням волі на строк від семи до тринадцяти років. 2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, які мають масштабний характер або були вчинені щодо культурної цінності, що перебуває під посиленням захистом, унікальної культурної цінності чи об'єкта всесвітньої спадщини, — караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років. 3. Умисне використання у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру на порушення норм міжнародного гуманітарного права культурної цінності, що перебуває під посиленням захистом, чи прилеглих до неї місць для підтримки бойових дій — карається позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років. 4. Дія, передбачена частиною третьою цієї статті, яка має масштабний характер, - карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років. Примітка. 1. Під культурною цінністю у цій статті та статті 445 ¹ цього Кодексу слід розуміти рухомі та нерухомі цінності, будівлі та центри, визначені статтею 1 Конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту від 14 травня 1954 року, що перебувають під загальним, спеціальним або посиленням захистом відповідно до норм міжнародного гуманітарного права. Перелік культурних цінностей, що перебувають під спеціальним захистом, міститься у

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>караються позбавленням волі на строк від семи до тринадцяти років.</p> <p>4. Дії, передбачені частиною першою - третьою цієї статті, якщо вони призвели до пошкодження чи руйнування або знищення культурної цінності, або якщо вони носять масштабний характер, або вчинені щодо археологічних предметів, унікальних культурних цінностей або культурних цінностей, яким згідно норм міжнародного гуманітарного права надано статус спеціального та/або посиленого захисту.</p> <p>караються позбавленням волі на строк від одинадцяти до п'ятнадцяти років.</p> <p>Примітка</p> <p>1. У цій статті під культурними цінностями слід розуміти культурні цінності згідно з визначенням, яке міститься в статті 1 Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 квітня 1954 року.</p> <p>2. У цій статті під культурною цінністю, якій згідно норм міжнародного гуманітарного права надано статус спеціального захисту, слід розуміти культурні цінності, включені до Міжнародного реєстру культурних цінностей, що перебувають під спеціальним захистом.</p> <p>3. У цій статті під культурною цінністю, якій згідно норм міжнародного гуманітарного права надано статус посиленого захисту, слід розуміти культурні цінності, включені до Списку культурних цінностей, яким надається посилений захист.</p> <p>4. Унікальними культурними цінностями вважаються культурні цінності, включені до Державного реєстру національного культурного надбання, Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання, або</p>		<p>Міжнародному реєстрі культурних цінностей, що перебувають під спеціальним захистом.</p> <p>2. Під культурною цінністю, що перебуває під посиленням захистом, у цій статті слід розуміти культурну цінність, що міститься у Міжнародному переліку культурних цінностей, що перебувають під посиленням захистом.</p> <p>3. Під унікальною культурною цінністю у цій статті слід розуміти культурну цінність, що належить до об'єктів національного культурного надбання, об'єктів культурної спадщини національного значення, внесених до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, унікальних пам'яток Музейного фонду України, унікальних документів Національного архівного фонду, особливо цінних, рідкісних документів та колекцій. Наведене визначення стосується лише діянь, предметом яких є культурні цінності України.</p> <p>4. Під актом вандалізму у цій статті слід розуміти умисне знищення, руйнування або пошкодження культурної цінності»;</p>

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>культурні цінності, які є об'єктами всесвітньої культурної спадщини.</p> <p>5. Під нападом всупереч нормам міжнародного гуманітарного права слід розуміти напад, який вчинений без рішення про посилення на крайню військову необхідність, яке ґрунтується на підпункті «а» частини першої статті 6 Другого протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту 1954 року, прийнятого військовим начальником, який командує силами, рівними за розміром батальйонів чи більший кількості або меншими за розміром силами, якщо обставини не дозволяють діяти інакше та без надсилання дієвого завчасного попередження про вчинення такого нападу, а також без вжиття застережних заходів, передбачених статтею 7 цього протоколу.</p> <p>6. У цій статті під масштабним характером дії розуміється її вчинення щодо:</p> <p>більше, ніж 50 культурних цінностей, включених до Музейного фонду України, бібліотечного фонду, Національного архівного фонду;</p> <p>історичного ареалу історичного населеного місця, історико-культурної заповідної території, історико-культурного заповідника, музею, бібліотеки, архіву, іншого сховища культурних цінностей.</p> <p>7. У цій статті під заволодінням розуміється крадіжка, грабіж інше незаконне привласнення.</p> <p>8. Під модифікацією у цій статті розуміється перебудова, інша зміна культурної цінності.</p> <p>9. У цій статті під пошкодженням розуміється часткова втрата характерних властивостей культурної цінності, на підставі яких вона була визнана нею.</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>10. У цій статті під руйнуванням розуміється повна втрата характерних властивостей культурної цінності, на підставі яких вона була визнана нею.</p> <p>11. У цій статті під знищенням розуміється повна втрата культурної цінності.</p> <p>12. У цій статті під вандалізмом щодо культурної цінності розуміється її осквернення, наруга шляхом нанесення надписів або малюнків, іншим чином умисне заподіяння шкоди культурній цінності або інші дії щодо неї, що ображають суспільну мораль.»</p>		
		<p>-91- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>Статтю 438⁵ викласти у такій редакції:</p> <p>«Стаття 438⁵. Воєнні злочини проти культурних цінностей, що перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права</p> <p>1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру всупереч нормам міжнародного гуманітарного права щодо культурної цінності, що перебуває під захистом міжнародного гуманітарного права:</p> <p>1) нападу;</p> <p>2) заволодіння;</p> <p>3) акту вандалізму, —</p> <p>караються позбавленням волі на строк від шести до дванадцяти років.</p> <p>2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони носять масштабний характер або були вчинені щодо культурної цінності, що перебуває під посиленням захистом, унікальної культурної цінності чи об'єкту всесвітньої спадщини, —</p>	Враховано частково	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.</p> <p>3. Умисне використання у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру всупереч нормам міжнародного гуманітарного права культурної цінності, що перебуває під посиленням захистом, чи прилеглих до неї місць для підтримки бойових дій, —</p> <p>караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років.</p> <p>4. Дії, передбачені частиною третьою цієї статті, якщо вони носять масштабний характер, - караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років.</p> <p>Примітка: 1. Під культурною цінністю у цій статті та статті 445¹ цього Кодексу слід розуміти рухомі та нерухомі цінності, будівлі та центри, передбачені статтею 1 Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 травня 1954 року, що перебувають під загальним, спеціальним або посиленням захистом за міжнародним гуманітарним правом. Перелік культурних цінностей, які перебувають під спеціальним захистом міститься у Міжнародному реєстрі культурних цінностей, що перебувають під спеціальним захистом.</p> <p>2. Під культурною цінністю, що перебуває під посиленням захистом у цій статті слід розуміти культурну цінність, що міститься у Міжнародному переліку культурних цінностей, які перебувають під посиленням захистом.</p> <p>3. Під унікальною культурною цінністю у цій статті слід розуміти культурну цінність, включену до Державного реєстру національного культурного надбання. Наведене визначення стосується лише діянь,</p>		

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		предметом яких є культурні цінності України. 4. Під актом вандалізму у цій статті слід розуміти умисне знищення, руйнування або пошкодження культурної цінності».		
		<i>Обґрунтування:</i> ратифікація і набрання чинності для України 30.06.2020 року Другого Протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року.		
147	1. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру щодо рухомої або нерухомої цінності, будівлі чи центру, що перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, всупереч нормам міжнародного гуманітарного права:			
148	1) нападу;			
149	2) заволодіння;			
150	3) акту вандалізму, -			
151	караються позбавленням волі на строк від шести до п'ятнадцяти років.	-92- Н.д. Федина С. Р. (р.к. №190) караються позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.	Відхилено	
152	2. Умисне вчинення у зв'язку з міжнародним збройним конфліктом чи збройним конфліктом неміжнародного характеру щодо рухомої або нерухомої цінності, будівлі чи центру, що перебувають під посиленням захистом згідно з міжнародним гуманітарним правом, всупереч нормам міжнародного гуманітарного права:			
153	1) нападу;			
154	2) використання такої рухомої або нерухомої цінності, будівлі, центру чи прилеглих до них місць для підтримки бойових дій, -			
155	караються позбавленням волі на строк від	-93- Н.д. Федина С. Р. (р.к. №190)	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	семи до п'ятнадцяти років.	караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років.		
156	Примітка. 1. У цій статті під рухомими та нерухомими цінностями, будівлями та центрами, що перебувають під захистом згідно з міжнародним гуманітарним правом, слід розуміти всі рухомі та нерухомі цінності, будівлі та центри, передбачені статтею 1 Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 травня 1954 року, що перебувають під загальним, спеціальним або посиленням захистом за міжнародним гуманітарним правом. Перелік рухомих та нерухомих цінностей, будівель та центрів, які перебувають під спеціальним захистом, міститься у Міжнародному реєстрі культурних цінностей, що перебувають під спеціальним захистом.			
157	2. У цій статті під рухомими та нерухомими цінностями, будівлями та центрами, що перебувають під посиленням захистом міжнародного гуманітарного права, слід розуміти рухомі та нерухомі цінності, будівлі та центри, включені до Міжнародного списку культурних цінностей, яким надається посилений захист»;			
158		-94- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) Кримінальний кодекс доповнити новою статтею 438 ⁶ , яку викласти в наступній редакції: «Стаття 438 ⁶ . Сексуальне насильство, пов'язане зі збройним конфліктом Вчинення зґвалтування, сексуальне рабство, примушування до заняття проституцією, примусова вагітність, примушування до абортів, примушування до стерилізації, примушування до шлюбу, примусове оголення, напад з посяганням на сексуальну недоторканність, торгівля людьми з метою сексуальної експлуатації, невідповідні медичні огляди та інші форми	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>сексуального насильства порівняної тяжкості стосовно жінок, чоловіків, дівчат та хлопців, що прямо чи опосередковано пов'язані зі збройним конфліктом міжнародного чи неміжнародного характеру, -</p> <p>карається позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.</p> <p>Примітка. Сексуальне рабство означає становище особи, над яким здійснюються атрибути права власності або деякі з них з метою сексуальної експлуатації.»</p> <p>-95- Н.д. Бакумов О. С. (р.к. №374)</p> <p>«Пункт 3 Примітки статті 438⁵ викласти у такій редакції:</p> <p>«3. Під унікальною культурною цінністю у цій статті слід розуміти культурну цінність, що відноситься до об'єктів національного культурного надбання, об'єктів культурної спадщини національного значення, внесених до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, унікальних пам'яток Музейного фонду України, унікальних документів Національного архівного фонду, особливо цінних, рідкісних документів та колекцій. Наведене визначення стосується лише діянь, предметом яких є культурні цінності України»;</p>	Враховано	
159	14) статтю 442 викласти в такій редакції:			12) статтю 442 викласти в такій редакції:
160	«Стаття 442. Геноцид			«Стаття 442. Геноцид
161	1. Геноцид, тобто діяння, умисно вчинене з метою повного або часткового знищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи як такої шляхом:			1. Геноцид, тобто діяння, умисно вчинене з метою повного або часткового знищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи як такої шляхом:
162	1) позбавлення життя членів цієї групи;			1) позбавлення життя членів цієї групи;
163	2) заподіяння їм серйозної шкоди;	-96- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)	Враховано	2) заподіяння їм серйозних тілесних ушкоджень або розумового розладу;

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		Пункт 2 ч. 1 ст. 442 викласти у такій редакції: «2) заподіяння їм серйозних тілесних ушкоджень або розумового розладу»;		3) створення для групи життєвих умов, спрямованих на повне чи часткове її фізичне знищення; 4) вжиття заходів, розрахованих на запобігання дітонародженню в такій групі; 5) насильницької передачі дітей з однієї групи в іншу, - караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
164	3) створення для групи життєвих умов, спрямованих на повне чи часткове її фізичне знищення;			3) створення для групи життєвих умов, спрямованих на повне чи часткове її фізичне знищення;
165	4) вжиття заходів, розрахованих на запобігання дітонародженню в такій групі;			4) вжиття заходів, розрахованих на запобігання дітонародженню в такій групі;
166	5) насильницької передачі дітей з однієї групи в іншу, -			5) насильницької передачі дітей з однієї групи до іншої -
167	караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
168	2. Публічні заклики до вчинення діянь, передбачених частиною першою цієї статті, проголошені з метою повного або часткового знищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи як такої, а також виготовлення матеріалів із закликами до вчинення таких діянь з метою їх розповсюдження або розповсюдження таких матеріалів, -			2. Публічні заклики до вчинення діянь, передбачених частиною першою цієї статті, проголошені з метою повного або часткового знищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи як такої, а також виготовлення матеріалів із закликами до вчинення таких діянь з метою їх розповсюдження або розповсюдження таких матеріалів -
169	караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років.			караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років»;
170	Примітка. Під серйозною шкодою у цій статті слід розуміти умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень або тілесних ушкоджень середньої тяжкості, вчинення зґвалтування або інших форми сексуального насильства, умисне заподіяння сильного фізичного болю або фізичного чи морального страждання»;	-97- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) Примітку до ст. 442 виключити. <i>Обґрунтування:</i> пропонується винести зміни до п. 2 ч. 1 ст. 442 з метою забезпечення повноти дотримання положень Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, а також виключити Примітку до ст. 442, з огляду на редакцію п. 2 Примітки до ст. 437, що передбачає врахування для цілей у т.ч. ст. 442 положень міжнародних договорів, звичаєвого міжнародного права та практики їх застосовування міжнародними судовими установами (трибуналами).	Враховано	
171	15) доповнити статтею 442 ¹ такого змісту:			13) доповнити статтею 442 ¹ такого змісту:

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
172	«Стаття 442 ¹ . Злочини проти людяності	-98- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147) В абзаці 2 підпункту 15 пункту 1 Розділу I слова «людяності» замінити словом «людства».	Відхилено	«Стаття 442 ¹ . Злочини проти людяності
173	1. Умисне вчинення (заподіяння) в межах широкомасштабного або систематичного нападу на цивільних осіб:	-99- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) Абз. 1 ч. 1 ст. 442 ¹ викласти у такій редакції: «1. Умисне вчинення (заподіяння) в межах усвідомленого широкомасштабного або систематичного нападу на цивільне населення:»;	Враховано	1. Умисне вчинення (заподіяння) в межах усвідомленого широкомасштабного нападу або систематичних нападів на цивільне населення:
174	1) переслідування, тобто обмеження основних прав людини за політичними, расовими, національними, етнічними, культурними, релігійними, статевими або іншими дискримінаційними ознаками, визначеними міжнародним правом;			1) переслідування, тобто обмеження основних прав людини за політичними, расовими, національними, етнічними, культурними, релігійними, статевими або іншими ознаками дискримінації, визначеними міжнародним правом;
175	2) депортації населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, на територію іншої держави;			2) депортації населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, на територію іншої держави;
176	3) насильницького переміщення населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, в іншу місцевість у межах однієї й тієї самої держави;			3) насильницького переміщення населення, тобто примусового і за відсутності підстав, передбачених міжнародним правом, переміщення (виселення) однієї чи кількох осіб з місцевості, на території якої вони законно перебували, до іншої місцевості у межах однієї держави;
177	4) зґвалтування, сексуальної експлуатації, примусової вагітності, примусової стерилізації або будь-яких інших форм сексуального насильства;	-100- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109) П.4 ч.1 ст.442 ¹ викласти в такій редакції: «4) сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом;».	Відхилено	4) зґвалтування, сексуальної експлуатації, примушування до зайняття проституцією, примусової вагітності, примусової стерилізації або будь-яких інших форм сексуального насильства;
		-101- Н.д. Бакумов О. С. (р.к. №374)	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		«Пункт 4 частини першої статті 442 ¹ викласти у такій редакції: «4) зґвалтування, сексуальної експлуатації, примусу до заняття проституцією, примусової вагітності, примусової стерилізації або будь-яких інших форм сексуального насильства»;		
178	5) оборнення в рабство або торгівлі людьми;			5) оборнення в рабство або торгівлі людьми;
179	6) насильницького зникнення;			6) насильницького зникнення;
180	7) незаконного позбавлення волі;			7) незаконного позбавлення волі;
181	8) катування;			8) катування;
182	9) середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження, -			9) середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження -
183	караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.			караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.
184	2. Умисне вчинення в межах широкомасштабного або систематичного нападу на цивільних осіб:	-102- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) Абз. 1 ч. 2 ст. 442 ¹ викласти у такій редакції: «2. Умисне вчинення в межах усвідомленого широкомасштабного або систематичного нападу на цивільне населення:»	Враховано	2. Умисне вчинення в межах усвідомленого широкомасштабного нападу або систематичних нападів на цивільне населення апартеїду, винищення, вбивства -
185	1) апартеїду;			
186	2) винищення;			
187	3) вбивства, -			
188	караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.			караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі.
189	Примітка. 1. Під нападом на цивільних осіб у цій статті слід розуміти багаторазове вчинення будь-якого з діянь, зазначених у цій статті, на виконання або на підтримку політики держави чи організації, спрямованої на вчинення такого нападу.	-103- Н.д. Кравчук Є. М. (р.к. №108) У Примітці 1 до статті 442-1, якою пропонується доповнити Кримінальний кодекс України, вилучити слово «багаторазове».	Враховано	Примітка. 1. Під нападом на цивільне населення у цій статті слід розуміти вчинення будь-якого з діянь, зазначених у цій статті, проти цивільного населення на виконання або на підтримку політики держави чи організації, спрямованої на вчинення такого нападу.

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>-104- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19)</p> <p>Пункт 1 і 2 Примітки до ст. 442¹ викласти у такій редакції:</p> <p>«Примітка. 1. Під нападом на цивільне населення у цій статті слід розуміти багаторазове вчинення будь-якого з діянь, зазначених у цій статті, проти цивільного населення на виконання або на підтримку політики держави чи організації, спрямованої на вчинення такого нападу.</p> <p>2. Під насильницьким зникненням у цій статті слід розуміти арешт, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі, з подальшою відмовою визнати факт такого арешту, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі або приховуванням даних про долю такої людини чи місце перебування, а так само відмову визнати факт арешту, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі або приховування даних про долю такої людини чи місце перебування».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> врахування зауважень міжнародних експертів з міжнародного кримінального і гуманітарного права щодо необхідності уточнення формулювань ч. 1 і ч. 2 ст. 442¹ і Примітки 1 до цієї статті відповідно до оригінального англomовного тексту Римського статуту.</p> <p>Відсилка до статті 146¹ КК не охоплює випадки, коли діяння вчиняється в контексті політики організації, що діє поза межами України чи іншої держави. У цьому зв'язку, вбачається доцільним в Примітці дати не відсилочне, а самостійне визначення насильницького зникнення згідно з міжнародним правом.</p>	Враховано частково	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
190	2. Під насильницьким зникненням у цій статті слід розуміти діяння, передбачені статтею 146 ¹ цього Кодексу			2. Під насильницьким зникненням у цій статті слід розуміти арешт, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі з подальшою відмовою визнати факт такого арешту, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі або з приховуванням даних про долю такої людини чи місце її перебування, а так само відмову від визнання факту арешту, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі чи приховування даних про долю такої людини чи місце її перебування.
191	3. Термін «апартеїд» вживається у значенні, визначеному Конвенцією про припинення злочину апартеїду та покарання за нього від 30 листопада 1973 року.			3. Термін «апартеїд» вживається в цьому Кодексі у значенні, наведеному в Конвенції про припинення злочину апартеїду та покарання за нього від 30 листопада 1973 року.
192	3. Під винищенням у цій статті слід розуміти позбавлення життя однієї чи кількох осіб шляхом умисно створених життєвих умов, спрямованих на знищення частини населення, у тому числі шляхом позбавлення доступу до продуктів харчування або лікарських засобів.			4. Під винищенням у цій статті слід розуміти позбавлення життя однієї чи кількох осіб шляхом умисно створених життєвих умов, спрямованих на знищення частини населення, у тому числі шляхом позбавлення доступу до продуктів харчування або лікарських засобів.
193	4. Під катуванням у цій статті слід розуміти умисне заподіяння сильного фізичного болю або фізичного чи морального страждання особі»;			5. Під катуванням у цій статті слід розуміти умисне заподіяння особі сильного фізичного болю або фізичного чи морального страждання»;
194	16) в абзаці першому статті 445 слова «крім випадків, передбачених цим Кодексом» виключити;			14) в абзаці першому статті 445 слова «крім випадків, передбачених цим Кодексом» виключити;
195		-105- Н.д. Монастирський Д. А. (р.к. №19) Пункт 1 розділу I доповнити новим підпунктом такого змісту: «17) доповнити статтею 445 ¹ такого змісту:	Враховано	15) доповнити статтею 445 ¹ такого змісту: «Стаття 445 ¹ . Незаконні дії з культурними цінностями у зв'язку із збройним конфліктом 1. Проведення на окупованій території археологічних розвідок, розкопок на порушення норм міжнародного гуманітарного права, здійснення на окупованій території

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>«Стаття 445¹. Незаконні дії з культурними цінностями у зв'язку зі збройним конфліктом</p> <p>1. Проведення на окупованій території археологічних розвідок, розкопок всупереч нормам міжнародного гуманітарного права, здійснення на окупованій території модифікації або зміни виду використання культурної цінності, що мають на меті приховання або знищення доказу культурного, історичного чи наукового характеру, або інше використання культурних цінностей у зв'язку зі збройним конфліктом всупереч нормам міжнародного гуманітарного права, за відсутності ознак злочину, передбаченого статтею 438⁵ цього Кодексу, -</p> <p>караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років.</p> <p>2. Незаконне переміщення культурної цінності за межі окупованої території або незаконна передача права власності на культурну цінність, що знаходиться на окупованій території, вчинені у зв'язку зі збройним конфліктом всупереч нормам міжнародного гуманітарного права, -</p> <p>караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> ратифікація і набрання чинності для України 30.06.2020 року Другого Протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року.</p>		<p>модифікації або зміни виду використання культурної цінності, що має на меті приховування або знищення доказів культурного, історичного чи наукового характеру, або інше використання культурних цінностей у зв'язку зі збройним конфліктом на порушення норм міжнародного гуманітарного права, за відсутності ознак злочину, передбаченого статтею 438⁵ цього Кодексу, -</p> <p>караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років.</p> <p>2. Незаконне переміщення культурної цінності за межі окупованої території або незаконна передача права власності на культурну цінність, що знаходиться на окупованій території, вчинені у зв'язку зі збройним конфліктом на порушення норм міжнародного гуманітарного права, -</p> <p>караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років»;</p>

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>Пункт 1 Розділу I законопроекту доповнити новим підпунктом 17 такого змісту:</p> <p>«статтю 447 доповнити новою частиною 1¹ такого змісту:</p> <p>«1¹. Вербування малолітнього або неповнолітнього, а також їх матеріальне забезпечення та навчання з метою використання у збройних конфліктах, воєнних або насильницьких діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, перешкоджання діяльності органів державної влади чи порушення територіальної цілісності, а також їх використання у збройних конфліктах, воєнних або насильницьких діях - караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років».</p> <p><i>Обґрунтування:</i> кримінальним законодавством на сьогодні вже передбачена відповідальність за вербування малолітніх або неповнолітніх осіб (ст. 149 «Торгівлі людьми або інша незаконна угода щодо людини» розділу II «Злочини проти життя та здоров'я особи» КК України), однак у цих статтях мета вербування не є кваліфікуючою ознакою. У зв'язку з цим запропоновано доповнити ст. 447 КК України новим складом злочину, яким передбачити кримінальну відповідальність саме з метою використання малолітнього або неповнолітнього у збройних конфліктах, воєнних або насильницьких діях».</p>		
197	17) Прикінцеві та перехідні положення доповнити розділом III такого змісту:	<p>-107- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)</p> <p>Підпункт 17 пункту 1 Розділу I пропонуємо вилучити, оскільки:</p>	Відхилено	16) Прикінцеві та перехідні положення доповнити розділом III такого змісту:

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		1) його перша частина суперечить частині другій статті 9 Конституції України; 2) виключення частини другої перебуває в системному зв'язку з пунктом 2 цих Пропозицій.		
		-108- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)	Відхилено	
		Підпункт 17 пункту 1 Розділу I виключити.		
		-109- Н.д. Забродський М. В. (р.к. №189)	Відхилено	
		Пункт 17 частини 1 статті 1 розділу 1 проекту Закону (щодо доповнення КК України новим розділом III Прикінцевих та перехідних положень) – виключити.		
198	«Розділ III			«Розділ III
199	1. Якщо діяння, передбачені у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу на момент їх вчинення не визнавалися злочином відповідно до законодавства України про кримінальну відповідальність, проте визнавалися злочином геноциду, злочином агресії, злочином проти людяності або воєнним злочином за міжнародним правом, то вважається, що такі діяння на час їх вчинення визнавалися такими, що є злочином відповідно до законодавства України про кримінальну відповідальність.	-110- Н.д. Василенко Л. В. (р.к. №224) У Прикінцевих та перехідних положеннях частину першу Розділу III викласти в такій редакції: «Якщо діяння, передбачені у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу мають триваючий характер, на момент початку їх вчинення не визнавалися злочином відповідно до законодавства України про кримінальну відповідальність, та вчинення яких триватиме після визнання злочином відповідно до законодавства України про кримінальну відповідальність, то вважається, що такі діяння на час їх вчинення визнавалися такими, що є злочином відповідно до законодавства України про кримінальну відповідальність».	Відхилено	1. Якщо діяння, передбачені у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ цього Кодексу, на момент їх вчинення не визнавалися злочином відповідно до законодавства України про кримінальну відповідальність, але визнавалися злочином геноциду, злочином агресії, злочином проти людяності або воєнним злочином відповідно до норм міжнародного права, вважається, що такі діяння на час їх вчинення визнавалися такими, що є злочином, відповідно до законодавства України про кримінальну відповідальність.
		-111- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		П.1 розділу III Прикінцевих й перехідних положень, слова та цифри «у статтях 437-438 ⁵ , 442, 442 ¹ » замінити словами та цифрами «у статтях 437-438 ⁶ , 442, 442 ¹ ».		
200	2. Частина друга статті 8 цього Кодексу набуває чинності з моменту внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших пов'язаних законів України щодо особливостей здійснення кримінального провадження стосовно осіб, передбачених у цій частині»;	<p>-112- Н.д. Стефанчук Р. О. (р.к. №2)</p> <p>Абзац четвертий підпункту сімнадцятого пункту першого розділу I законопроекту виключити.</p> <p><i>Обґрунтування:</i> У зв'язку з виключенням положень про універсальну юрисдикцію України щодо злочинів, передбачених у статтях 437-438-5, 442 та 442-1 КК України, підлягають виключення й відповідні положення щодо відтермінування набрання ними чинності.</p> <p>-113- Н.д. Заблоцький М. Б. (р.к. №79)</p> <p>Абзац четвертий підпункту 17 пункту 1 Розділу I законопроекту виключити.</p> <p><i>Обґрунтування:</i> у зв'язку з пропозицією виключити підпункт 1 пункту 1 Розділу I законопроекту.</p>	Відхилено	2. Частина друга статті 8 цього Кодексу набирає чинності з дня внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та законів України щодо особливостей здійснення кримінального провадження стосовно осіб, передбачених зазначеною частиною».
201	2. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 року, № 9-13, ст.88):			2. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № № 9-13, ст. 88):
202	1) у частині другій статті 216 цифри «439, 440, 441, 442» замінити цифрами «438 ¹ , 438 ² , 438 ³ , 438 ⁴ , 438 ⁵ , 439, 440, 441, 442, 442 ¹ »;	<p>-114- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)</p> <p>Ч.2 ст.216 викласти в такій редакції:</p> <p>«2. Слідчі органів безпеки здійснюють досудове розслідування злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110², 111, 112, 113, 114, 114¹, 201, 258-258⁵, 2651, 305, 328, 329, 330, 332¹, 333, 334, 359, 422, 436, 437, 438, 438¹, 438², 438³, 438⁴, 438⁵, 438⁶, 439, 440, 441, 442, 442¹, 443, 444, 446, 447 Кримінального кодексу України.»;</p>	Відхилено	1) в абзаці першому частини другої статті 216 цифри «439, 440, 441, 442» замінити цифрами «438 ¹ , 438 ² , 438 ³ , 438 ⁴ , 438 ⁵ , 439, 440, 441, 442, 442 ¹ »;
203	2) у частині другій статті 279 ¹ цифри «439,	-115- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)	Відхилено	2) у частині другій статті 297 ¹ цифри «439,

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
	440, 441, 442» замінити цифрами та знаками «438 ¹ , 438 ² , 438 ³ , 438 ⁴ , 438 ⁵ , 439, 440, 441, 442, 442 ¹ »;	Ч.2 ст.297 ¹ викласти в такій редакції: «2. Спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 112, 113, 114, 114-1, 115, 116, 118, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 436, 436-1, 437, 438, 43-1, 438-2, 438-3, 438-4, 438-5, 438-6, 439, 440, 441, 442, 442-1, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та оголошений у міждержавний та/або міжнародний розшук. Здійснення спеціального досудового розслідування щодо інших злочинів не допускається, крім випадків, коли злочини вчинені особами, які переховуються від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності або оголошені у міждержавний та/або міжнародний розшук, та вони розслідуються в одному кримінальному провадженні із злочинами, зазначеними у цій частині, а виділення матеріалів щодо них може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду»;		440, 441, 442» замінити цифрами «438 ¹ , 438 ² , 438 ³ , 438 ⁴ , 438 ⁵ , 439, 440, 441, 442, 442 ¹ ».
204	3) у пункті 20-1 Розділу XI «Перехідні положення» цифри «439, 440, 441, 442» замінити цифрами «438 ¹ , 438 ² , 438 ³ , 438 ⁴ , 438 ⁵ , 439, 440, 441, 442, 442 ¹ ».	-116- Н.д. Бакумов О. С. (р.к. №374) Підпункт 3 пункту 2 Розділу I виключити. Обґрунтування: Даний пункт потребує виключення, оскільки дія пункту 20 ¹ Розділу	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>ХІ «Перехідні положення» Кримінального процесуального кодексу України є строковою і діє лише на правові відносини та склади злочинів, що були визначені до моменту початку роботи Державного бюро розслідувань.</p> <p>-117- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)</p> <p>Ч.20-1 розділу ХІ Перехідних положень викласти в такій редакції:</p> <p>«20-1. Тимчасово, але не пізніше дня початку діяльності Державного бюро розслідувань (опублікування у газеті "Урядовий кур'єр" відповідного повідомлення його керівником):</p> <p>спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 112, 113, 114, 114-1, 115, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5, 348, 364, 365, 368, 368-2, 379, 400, 436, 436-1, 437, 438, 438-1, 438-2, 438-3, 438-4, 438-5, 438-6, 439, 440, 441, 442, 442-1, 443, 444, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та оголошений у міждержавний та/або міжнародний розшук, чи який понад шість місяців переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або стосовно якого наявні фактичні дані, що він перебуває за межами України, на тимчасово окупованій території України або в районі проведення антитерористичної операції. Здійснення</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
205		<p>спеціального досудового розслідування щодо інших злочинів не допускається, крім випадків, коли злочини вчинені особами, які переховуються від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та оголошені у міждержавний та/або міжнародний розшук, чи які понад шість місяців переховуються від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або стосовно яких наявні фактичні дані, що вони перебувають за межами України, на тимчасово окупованій території України або в районі проведення антитерористичної операції, та вони розслідуються в одному кримінальному провадженні із злочинами, зазначеними у цьому абзаці, а виділення матеріалів щодо них може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду.»</p> <p>-118- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)</p> <p>Ч.1 ст.469 Кримінального процесуального кодексу України доповнити абзацом третім – «Угода про примирення у кримінальних провадженнях щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, не укладається» й викласти в наступній редакції:</p> <p>«Стаття 469. Ініціювання та укладення угоди</p> <p>1. Угода про примирення може бути укладена за ініціативою потерпілого, підозрюваного або обвинуваченого. Домовленості стосовно угоди про примирення можуть проводитися самостійно потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим, захисником і представником або за допомогою іншої особи, погодженої сторонами</p>	Відхилено	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>кримінального провадження (крім слідчого, прокурора або судді).</p> <p>Угода про примирення у кримінальних провадженнях щодо злочинів, пов'язаних з домашнім насильством, може бути укладена лише за ініціативою потерпілого, його представника або законного представника.</p> <p>Угода про примирення у кримінальних провадженнях щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, не укладається.</p> <p>Якщо дії чи інтереси законного представника суперечать інтересам особи, яку він представляє, за рішенням прокурора, слідчого судді, суду такий законний представник замінюється іншим із числа осіб, визначених статтею 44 цього Кодексу.»</p>		
206	<p>3. Частину другу статті 4 Закону України «Про застосування амністії в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 580; 2013 р., № 21, ст. 208; 2014 р., № 10, ст. 119, № 14, ст. 257) доповнити наступними змінами: «злочини проти миру та безпеки людства, передбачені у статтях 437-438⁵, 442 та 442¹ Кримінального кодексу України».</p>	<p>-119- Н.д. Бакумов О. С. (р.к. №374)</p> <p>Пункт 3 розділу I законопроекту виключити.</p> <p>Розділ II законопроекту викласти в такій редакції:</p> <p>«Розділ II. Прикінцеві положення</p> <p>1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.</p> <p>2. Частину другу статті 4 Закону України «Про застосування амністії в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 580; 2013 р., № 21, ст. 208; 2014 р., № 10, ст. 119, № 14, ст. 257) доповнити наступними змінами: «злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачені у статтях 437-438⁵, 442 та 442¹ Кримінального кодексу України».</p> <p>Обґрунтування: На підставі роз'яснення Комітету з питань правоохоронної діяльності від 15 липня 2020 року щодо</p>	Враховано	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>застосування положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури внесення змін» № 619-IX від 19 травня 2020 року.</p> <p>-120- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)</p> <p>У зв'язку з прийняттям та введенням у дію Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури внесення змін» від 19 травня 2020 року № 619-IX «зміни до законодавства України про кримінальну відповідальність можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього Кодексу та/або до кримінального процесуального законодавства України, та/або до законодавства України про адміністративні правопорушення» (частина шоста і статті 3 КК України). Зазначене положення виключає можливість внесення одним Законом змін до інших законів, окрім КК, КПК та КпАП.</p> <p>З огляду на зазначене, слід пункт 3 Розділу I цього проекту, що передбачає внесення змін до статті 4 Закону України «Про застосування амністії в Україні», вилучити, а відповідні зміни слід оформити окремим законом.</p> <p>-121- Н.д. Мамка Г. М. (р.к. №147)</p> <p>У пункті 3 Розділу I слова «проти миру та безпеки людства» замінити словами «проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку».</p> <p>-122- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)</p> <p>В ст.4 (в редакції проекту) слова та цифри «у статтях 437-438⁵, 442 та 442¹»</p>	<p>Відхилено</p> <p>Враховано</p> <p>Відхилено</p>	

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		замінити словами та цифрами «у статтях 437-438 ⁶ , 442 та 442 ¹ ».		
207		<p>-123- Н.д. Яковлєва Н. І. (р.к. №109)</p> <p>Розділ I проекту доповнити новим пунктом такого змісту:</p> <p>У статті 1 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» сексуальне насильство викласти у такому значенні:</p> <p>«сексуальне насильство, пов'язане зі збройним конфліктом - вчинення зґвалтування, сексуальне рабство, примушування до заняття проституцією, примусова вагітність, примушування до абортів, примушування до стерилізації, примушування до шлюбу, примусове оголення, напад з посяганням на сексуальну недоторканність, торгівля людьми з метою сексуальної експлуатації, невідповідні медичні огляди та інші форми сексуального насильства порівняної тяжкості стосовно жінок, чоловіків, дівчат та хлопців, що прямо чи опосередковано пов'язані зі збройним конфліктом міжнародного чи неміжнародного характеру.»</p> <p>Статтю 21-3 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» доповнити абзацом такого змісту:</p> <p>«Забороняється обов'язкове застосування альтернативного вирішення спорів».</p>	Відхилено	
208	II. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.	<p>-124- Н.д. Геращенко І. В. (р.к. №188), Н.д. Іонова М. М. (р.к. №208)</p> <p>З метою застереження певного періоду для приведення чинного законодавства у відповідність із пропонуваними змінами до КК та КРК України пропонуємо Розділ II викласти в такій редакції:</p>	Відхилено	<p>II. Прикінцеві положення</p> <p>1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.</p> <p>2. Частину другу статті 4 Закону України «Про застосування амністії в Україні»</p>

№	Редакція, прийнята в першому читанні	Пропозиції та поправки до проекту	Висновки, обґрунтування	Законопроект, запропонований головним комітетом в остаточній редакції
		<p>«П. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.»</p> <p>-125- Н.д. Заблоцький М. Б. (р.к. №79)</p> <p>Розділ II законопроекту викласти в такій редакції:</p> <p>«П. Прикінцеві положення</p> <p>1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.</p> <p>2. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом».</p>	Відхилено	<p>(Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 580; 2014 р., № 27, ст. 910) доповнити словами і цифрами «за злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, передбачені статтями 437-438⁵, 442 і 442¹ Кримінального кодексу України».</p>

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00E7788200
Дійсний до: 16.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2021/1135 від 04.01.2021

